

Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2008 - 2009

**Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče,
základní škola a školní jídelna
Říčařova 277, Hradec Králové**

Obsah:

1	Celková charakteristika a hodnocení školského zařízení	3
	Historie školského zařízení a jeho budovy	3
	Charakteristika školského zařízení	3
	Celkové hodnocení školského zařízení	4
	Inspekční činnost ve školském zařízení	6
2	Pedagogické hodnocení výchovně vzdělávacího úseku Diagnostický ústav	6
	Vzdělávací úsek	6
	Výchovný úsek	8
3	Hodnocení odborného a sociálního úseku Diagnostický ústav	15
	Odborný úsek – psycholog, speciální pedagog- etoped koordinátor	15
	Sociální úsek	16
4	Pedagogické hodnocení výchovně vzdělávacího úseku Oddělení dlouhodobé péče.....	16
	Oddělení dlouhodobé péče – pracoviště Hradec Králové.....	16
5	Středisko výchovné péče.....	19
	Pracoviště Návrat	19
	Pracoviště Domino.....	23
	Pracoviště Kompas.....	27
	pracoviště Varianta	29
	Pracoviště Mimoza.....	31
	Pracoviště Pyramida.....	34
6	Údaje o pracovnících	40
	Počet pracovníků:.....	40
	Kvalifikační předpoklady.....	40
7	Hodnocení ekonomického úseku	41
	Úvod	41
	Provozování jiné činnosti.....	43
	Zajištění plánovaných úkolů	43
	Čerpání investičních prostředků.....	43
	Ostatní plánované úkoly.....	44
	Provedené kontroly	44
	Péče o spravovaný majetek	45
	Závěr	45
8	Koncepce rozvoje školského zařízení	45
	Zhodnocení plnění úkolů	45
	Koncepční záměry v časovém horizontu do 30. 9. 2010.....	46
9	Příloha – Schéma řízení.....	47
10	Příloha - hodnocení ekonomického úseku.....	49

1 Celková charakteristika a hodnocení školského zařízení

Historie školského zařízení a jeho budovy

Historie našeho školského zařízení sahá až do roku 1910, kdy se v Praze konala schůze Komise pro ochranu dětí a péči o mládež v Království českém a na základě jednání byla sepsána smlouva s touto komisí a městem Hradec Králové. Město zřídilo, v domu č.p.62 Rokitanského ulici Chlapeckou výchovnu pro méně nadané a lehce slabomyslné hochy a pro ty, u kterých se rodičovská a školní výchova nesetkávala s úspěchem. Chlapecká výchovna měla dvoutřídní obecnou školu pro lehce duševně postižené chlapce a pokračující školu pro starší chovance, kteří zde mohli získat výuční list v oborech krejčí, obuvník, truhlář a zahradník. Toto zařízení, kde byli přijímáni chlapci ve věku 8-14 let, mělo kapacitu 65 chovanců a hlavním jeho smyslem byla výchova k práci a příprava na různá zaměstnání.

V roce 1946 došlo ke změně názvu na Chlapecká výchovna a v roce 1959 na Záchytný dětský domov. Název Dětský diagnostický ústav má zařízení od roku 1981. Přestože v průběhu minulých let byla budova v Rokitanského ulici několikrát opravována a byla pravidelně udržována, stál se její technický stav nezpůsobilým pro využívání daným typem školského zařízení, kterým Dětský diagnostický ústav je, a to zejména po stránce hygienické, kapacitní a dispoziční. Z tohoto důvodu město Hradec Králové odkoupilo a rekonstruovalo budovu bývalého hotelu Flora v Plotištích nad Labem. Do nového objektu se Diagnostický ústav přestěhoval a činnost zahájil k 1. 4. 2001. Do roku 2003 formou zvýšeného nájemného byly uhrazeny městu vložené investiční náklady spojené s rekonstrukcí objektu a v roce 2004 byla budova odkoupena.

Charakteristika školského zařízení

Dětský diagnostický ústav

DDÚ Hradec Králové je v souladu se Zákonem o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních (zákon č.109/2002 Sb.) koedukovaným internátním školským zařízením pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školským zařízením pro preventivně výchovnou péči s výše uvedenou územní působností.

Dětský diagnostický ústav přijímá děti podle § 2 odst.3, 4 a 5 a § 7 odst. 1 zákona č.109/2002 Sb.. Do DDÚ jsou umístovány děti ve věku od 3 let do ukončení povinné školní docházky.

Pobyt dítěte trvá zpravidla 8 týdnů. Na základě výsledků komplexní diagnostiky a zdravotního stavu je dítě následně umístěno do příslušného školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo odpovídajícího typu náhradní péče. Rozhodujícími kritérii pro umístění dítěte je jeho osobnostní charakteristika, zahrnující typ problémů, věk dítěte, místo bydliště a volné kapacity odpovídajících školských zařízení. V odůvodněných případech může být dítě umístěno do zařízení v územním obvodu jiného diagnostického ústavu. Toto lze však uskutečnit až po předchozí domluvě s diagnostickým ústavem, v jehož územním obvodu se zařízení nachází.

Základní úkoly DDÚ:

Diagnostika dítěte: Komplexní diagnostika osobnosti a intelektu dítěte, včetně diagnostiky pedagogické a etopedické.

Edukace dítěte: Výchovné a vzdělávací činnosti, směřující k rozvoji osobnosti dítěte ve vztahu k jeho individuálním výchovně-vzdělávacím potřebám a stanoveným prioritám.

Výchovně terapeutické úkoly: Pedagogické, speciálně pedagogické, režimové a tréninkové činnosti, směřující k rozvoji osobnosti dítěte ve vztahu k nápravě poruch chování, sociálních vztahů a přizpůsobení.

Sociální úkoly: Činnosti směřující k sociálně právní ochraně dítěte a k zajištění jeho sociálních potřeb.

Organizační: Činnosti související s umístěním dítěte, a to ve spolupráci s orgánem soc. právní ochrany.

Koordinační: Činnosti směřující k prohloubení a sjednocení odborných postupů zařízení v rámci územního obvodu, k ověřování jejich účelnosti a ke sjednocení součinnosti s orgány státní správy a dalšími osobami, zabývajícími se péčí o děti.

Další úkoly:

- poskytovat vybraným dětem specifickou psychologickou, terapeutickou a speciálně pedagogickou péči, a to prostřednictvím výchovně léčebné činnosti oddělení dlouhodobé péče
- poskytovat vybraným dětem specifickou péči využitím metody EEG biofeedback při nápravě poruch chování a učení

Středisko výchovné péče

Středisko výchovné péče poskytuje prostřednictvím činností ambulancí a pobytových částí pracovišť SVP všestrannou preventivní, speciálně pedagogickou, psychologickou a terapeutickou péči a psychologickou pomoc dětem s rizikem či s projevy poruch chování a negativními jevy v sociálním vývoji. Tato péče se poskytuje dětem, u kterých ještě nenastal důvod k nařízení ústavní či uložení ochranné výchovy. Odborná pomoc je nabízena dětem i jejich rodinám prostřednictvím rodinných terapií.

Úkoly SVP:

- poskytovat svým klientům psychologickou pomoc a preventivní speciálně pedagogickou péči
- poskytovat odborné konzultace a pomoc osobám odpovědným za výchovu dětí
- poskytovat metodickou a speciálně pedagogickou pomoc školám a třídním kolektivům na základě jejich žádosti

Statutárním zástupcem Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny je **PhDr. Pavel Janský, Ph.D.**

Systém řízení jednotlivých součástí:

Grafické schéma řízení jednotlivých součástí (pracovišť) DDÚ a SVP Hradec Králové viz Příloha, kap. 9

Celkové hodnocení školského zařízení

V rámci své působnosti diagnostický ústav ovlivňuje svou metodickou a koordinační činností příslušná zařízení v daném územním obvodu, organizuje porady pracovníků, pracovní stáže, obsahově zabezpečuje i seminární setkávání a výcviky. Tato odborná pomoc je terénem hodnocena pozitivně. Jako přínosné se rovněž ukazuje přímé zapojení a spolupráce s vysokoškolským pracovištěm v regionu – především v oblasti erudiční přípravy perspektivních speciálních pedagogů i pracovníků doprovodných pomáhajících profesí.

Pravidelně byla umožňována stáž a praxe studentů speciální pedagogiky, byly uskutečňovány exkurzně hospitační návštěvy, recipročně pak i řešeno vlastní studium pracovníků organizace. Ve smyslu příslušného ustanovení zákona č. 359/1999 Sb. je realizována potřebná míra spolupráce s institucemi sociálně právní ochrany dětí jednotlivých

odborů sociálních věcí. Zcela samozřejmou oblastí je nezbytný kontakt s Policií České republiky, Městskou policií HK, Okresními soudy, K-centry a řadou dalších institucí. V měsíci dubnu bylo v našem zařízení uskutečněno pracovní setkání s OSPOD Královéhradeckého kraje. Průběžně je věnována pozornost specifickým vzdělávacím potřebám dětí, odborně jsou posuzovány případy a situace dětí zařazovaných do příslušných vzdělávacích programů a jsou realizována operativně i příslušná opatření.

Je využíváno internetových stránek k vnější prezentaci zařízení – lze je nalézt na adrese <http://www.ddu-hk.cz/>.

Snahou je učinit tyto stránky centrem vzájemné výměny informací, nabídek a prezentací nejen našeho zařízení, ale i zařízení náhradní rodinné a výchovné péče našeho regionu. Současně se snažíme v rámci možností posilovat využívání informačních a komunikačních technologií dětmi i pedagogickými pracovníky. Je proto zpracován plán rozvoje ICT, který je součástí povinné dokumentace zařízení.

Ústav je organizátorem řady akcí sportovního, kulturního i odborného charakteru (Plavecká štafeta, Hradecká smeč, Postupové závody v lehké atletice a další).

Celkové pojetí práce v zařízení je podřízeno základnímu poslání ústavu, daří se efektivně propracovávat komunitní systém přímého výchovného a vzdělávacího působení, jsou realizovány nové přístupy, experimentálně se ústav podílí i na výzkumných úkolech.

Specifika práce spočívá i v určité časové limitaci pobytu dětí a následném ověřování validity předávané komplexní zprávy.

Práva dětí umístěných v zařízení jsou v přímé praxi respektována, jsou vytvářeny vhodné podmínky, veřejná prezentace je samozřejmostí. Dětem je nabízena možnost vyjádřit svůj názor v jednotlivých etapách denního i týdenního hodnocení (vesměs při předávání a přebírání příslušné skupiny dětí), širokou platformou jsou pravidelná společná shromáždění s cíleně stanoveným programem a odborně etopedickým vedením. Je upřednostňován osobní kontakt, dílčí problémy jsou přenášeny do programové náplně „výběrových skupin“ (spolupráce psycholog – etoped ve smyslu nárysu perspektivy dalších postupů). Dětskou samosprávu (spolusprávu) vede, svolává a náměty dětí přenáší ředitel ústavu. Je chápána rovněž jako další možná forma přenosu názorů a požadavků.

V oblasti mimoškolní přímé výchovné práce zachováváme rámec rodinného prostředí, personální skladbu (žena - muž) u výchovné skupiny. V systému práce je značná pozornost věnována oblasti zájmových aktivit. Daří se nabízet dětem činnosti v zájmových útvarech rozmanitého charakteru, kdy dochází k eliminaci výchovných skupin a vytvoření zájmových

skupin. Zařazování do těchto zájmových skupin je využíváno i jako motivačně výchovný činitel.

Diagnostický ústav v průběhu celého školního roku plnil svou metodickou a koordinační funkci v rámci územního obvodu prostřednictvím svolávaných pracovních porad ředitelů školských zařízení, setkáváním pedagogických pracovníků v rámci pracovních stáží, seminářů, přednášek, výcviků i prostřednictvím organizovaných sportovních a kulturních setkání. Významnou součástí odborné pomoci byly uskutečněné metodické dohlídky a konzultace s pedagogickými pracovníky vybraných školských zařízení, na kterých se podílel ředitel DDÚ a SVP, statutární zástupce, psycholog, etoped, etoped koordinátor a někteří odborní pedagogičtí pracovníci (šetření projevů šikany, zpracování programu rozvoje osobnosti vztah dítě a pedagog, krizové intervence týrání...). Tuto vzájemnou spolupráci hodnotí ředitelé školských zařízení v územní síti DDÚ velice kladně.

Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péči, základní škola a školní jídelna Hradci Králové i nadále úzce spolupracuje s Univerzitou Hradec Králové na přípravě budoucích odborníků oblasti speciálního školství i pracovníků jiných pomáhajících profesí oblasti sociální patologie mládeže.

Inspekční činnost ve školském zařízení

Ve školním roce 2008/2009 proběhla veřejnoprávní kontrola Českou školní inspekcí. Kontrola byla zahájena dne 15. 1. 2009 a dokončena dne 13. 2. 2009. Předmětem kontroly bylo odstranění zjištěných nedostatků z veřejnoprávní kontroly provedené ve dnech 14. - 17. 1. 2008. Následnou veřejnoprávní kontrolou nebylo zjištěno porušení jakýchkoli právních předpisů ani porušení rozpočtové kázně. **Nebyla přijata nápravná opatření.** Součástí státní kontroly je pravidelné dozorování ze strany státního zástupce, který neshledal žádná porušení.

2 Pedagogické hodnocení výchovně vzdělávacího úseku Diagnostický ústav

Vzdělávací úsek

Výuka ve školním roce 2008 – 2009 probíhala na pracovišti DDÚ v sedmi třídách. (Další 4 třídy jsou umístěné na pobytových pracovištích SVP HK, kde žáci zůstávají v kmenové působnosti svých škol a výuka probíhá dle jejich příslušných vzdělávacích programů.) V rámci pracoviště DDÚ v 1. třídě byli vzděláváni žáci 1. – 5. ročníku vzdělávání podle vzdělávacího programu základní, zvláštní a pomocná škola. Ve 2. třídě byli vzděláváni žáci 6. a 7. ročníku vzdělávacího programu základní škola. Ve 3. třídě byli vzděláváni žáci 6. -9. ročníku podle vzdělávacího programu zvláštní škola, ve 4. třídě žáci 8. a 9. ročníku vzdělávání podle programu základní škola. V 5. třídě byli vzděláváni žáci 6. – 9. ročníku podle vzdělávacího programu základní a zvláštní škola. V této třídě se vzdělávali extrémně nároční žáci po stránce výchovné, ale i výukové. V 6. třídě byli vzděláváni žáci 1. stupně oddělení prodloužené péče a v 7. třídě žáci 2. stupně oddělení prodloužené péče.

ZŠ 22980/97-22	dívky	chlapci	celkem
nižší stupeň PŠ	1	1	2
střední stupeň PŠ	0	1	1
vyšší stupeň PŠ	0	1	1
1. třída	1	0	1
2. třída	1	1	2
3. třída	0	0	0
4. třída	1	1	2
5. třída	1	2	3
6. třída	3	3	6
7. třída	0	9	9
8. třída	9	12	21
9. třída	3	9	12
celkem	20	40	60

Základní škola	dívky	chlapci	celkem
1. třída	4	2	6
2. třída	1	4	5
3. třída	4	0	4
4. třída	5	2	7
5. třída	3	5	8
6. třída	4	10	14
7. třída	11	12	23
8. třída	14	9	23
9. třída	9	12	21
celkem	55	56	111

Žáci, kteří přicházejí do naší školy, mají často závažné problémy v oblasti poruch chování a vztahů. Projevuje se u nich především nerespektování autorit – ve škole i v rodině, záškoláctví, agresivita, krádeže, bývají pod vlivem závadových part a mívají zkušenosti s alkoholem, kouřením a požíváním návykových látek. Dále byli vzděláváni žáci bez motivace ke školní práci, se syndromem ADHD, se specifickými vývojovými poruchami učení a logopedickými problémy. Též bylo značné množství žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a několik žáků týraných a zneužívaných svými blízkými. Také v naší škole byli vzděláváni žáci, kteří byli v DDÚ umístěni na záchytu při útěku z jiného zařízení pro výkon náhradní rodinné péče.

Vzdělávání probíhalo podle výukových programů: základní škola – 16847/96 – 2, zvláštní škola – 22980/97 – 22 a pomocná škola – 24035/97 – 22. Každému žákovi byl vytvořen zcela individuální vzdělávací plán na základě ŠVP, který vycházel z RVP.

Na vyučující a jejich přípravu byla kladena vysoká náročnost, neboť žáci jednotlivých ročníků přicházejí a odcházejí v průběhu celého školního roku a jejich znalosti a dovednosti jsou i v rámci jednoho ročníku naprosto rozdílné. Jako již tradičně se jeví velmi problematičtě umístování žáků 8. a 9. ročníků v měsíci květnu a především v měsíci červnu do naší školy. Tento jev způsobuje významné problémy v klasifikaci žáků a především v dalším jejich profesním zařazení.

Vzhledem k potřebám jednotlivých žáků probíhala výuka zcela individuálně. Během výuky a klasifikace bylo přihlíženo k SVPU a doporučení psychologů a ostatních odborných pracovníků. Byla prováděna individuální logopedická péče. Byly využívány nové metody a styly práce. Jako vynikající motivace se osvědčilo zadávání dílčích splnitelných úkolů a oceňování za vykonanou práci. Žáci byli vedeni k vytváření a upevňování školních a pracovních návyků, k získání odpovídajících kompetencí.

V rámci prvouky a přírodovědy byli žáci prvního stupně seznamováni se životem a prací na statku. Navštívili statek v Křinicích. V rámci výuky vlastivědy, zeměpisu, dějepisu a občanské výchovy absolvovali exkurzi do Ležáků a Terezína, do muzea v Hradci Králové a do Českého rozhlasu Hradec Králové. Proběhlo i několik výletů, velmi úspěšný byl celodenní výlet do Českého ráje a ZOO Liberec. Bylo pokračováno ve spolupráci s Občanským sdružením Laxus, kde proběhly preventivní aktivity na téma primární protidrogové prevence. Po celý školní rok se žáci průběžně účastnili různých sportovních soutěží a turnajů – nejvýznamnější byla účast na atletických závodech regionu a soutěže v kopané Černobílý gól, dále Plavecká štafeta a Hradecká smeč. Žáci se také zúčastnili besedy s hokejisty HC Hradec Králové a následného sportovního klání mezi žáky a členy zmíněného mužstva.

Školní rok byl náročný na empatické vedení žáků, na klidné, důsledné a trpělivé přístupy pedagogů. Většinou se podařilo navázat s žáky úspěšnou spoluprací a aktivně plnit požadavky plynoucí ze vzdělávacích programů pro příslušné ročníky.

Výchovný úsek

Počty dětí a personální zabezpečení

Práce s dětmi je v rámci výchovného úseku organizována v 5 výchovných skupinách. (Další dvě výchovné skupiny s vyčleněným specifickým režimem jsou organizovány v rámci oddělení dlouhodobé péče – viz samostatná kapitola). Počty dětí ve výchovné skupině se pohybují v rozmezí 6 – 8. S výchovnou skupinou pracují pravidelně 2 „skupinoví“ vychovatelé, doplňují je „střídající“ vychovatelé a také odborní pracovníci – etopedi. Důležitou a vlastně už standardní součástí týmové práce je činnost asistentů. Jejich využití je směřováno k posílení individuálního přístupu, především pro práci s dětmi psychicky labilními, s dětmi, které vyžadují soustavnější péči a dohled a také k rozšíření výběru nabídky specializovaných činností a nadstandardních akcí. Velkým přínosem pak byla jejich práce s dětmi výrazně zdravotně i mentálně handicapovanými.

Celkem bylo umístěno v průběhu školního roku na diagnostický pobyt **150 dětí**. Rozložení dle pohlaví, důvody k umístění do našeho zařízení a přehled o tom, kam byly od nás děti přemístěny, je v následující tabulce:

Počet dětí umístěných ve školním roce 2008/ 2009

chlapců	87	58%
dívek	63	42%
předběžné opatření	105	70%
ústavní a ochranná výchova	45	30%
přemístění do dětských domovů	32	21%
přemístění do výchovných ústavů a dětských domovů se školou	79	53%
návrat do původní rodiny	12	8%
k 31. 8. 2009 zatím neumístěné	27	18%

Výchovné skupiny

Děti jsou rozděleny do pěti výchovných skupin, zpravidla podle věku nebo příslušnosti školních tříd.

1. skupina	předškolní	- 9 let
2. skupina	9	- 12 let
3. skupina	11	- 14 let
4. skupina	12	- 14 let
5. skupina	14	- a starší

Kritéria pro rozdělování do skupin zahrnují i další faktory (příbuzenské vztahy, mentální úroveň, osobnostní a vztahové charakteristiky...).

Tým odborných „skupinových“ vychovatelů pracuje ve složení muž – žena a vytváří tak model rodinného prostředí s nabídkou pozitivních modelů a norem chování. Nejstarší chlapci, kteří přicházejí s osobnostní prognózou výrazné agresivity, pracují ve skupině, jejíž program je vytvářen právě pro eliminaci těchto tendencí a posilování pozitivních vzorců chování speciálně zaměřenými aktivitami. V této skupině pracuje tým ve složení dvou mužů.

Činnost skupin se řídí dle týdenních plánů činnosti, ve kterých se promítají standardní, pravidelné činnosti (klubová, zájmová, komunitní) s individuálně zaměřenými činnostmi, vycházejícími z aktuálního složení výchovné skupiny a z potřeb pedagogické i psychologické diagnostiky. Důraz je kladen na pohybové a sportovní aktivity (vzhledem k velkému procentu dětí s hyperaktivním syndromem), nedílnou součástí jsou i aktivity zaměřené na rozvoj sociability, utváření morálních postojů, norem a hodnotového systému, dále pak činnosti estetické, poznávací, turistické, rukodělné atd. Tento model týdenní činnosti se v podmínkách diagnostického ústavu, které se vyznačují častou a někdy velmi náhlou a nečekanou obměnou dětí, osvědčuje a je při zachování jasné struktury dostatečně flexibilní a přínosný.

Vedle toho se u vybraných dětí ve spolupráci s etopedy, psychology a dalšími pracovníky realizují individuální výchovné postupy formou specifických výchovných činností.

V rámci denního režimu zůstává i prostor pro „volnou“ činnost dětí dle jejich vlastního výběru (tj. čas neorganizovaný dospělými).

Zájmová činnost

Nabízíme pravidelně všem dětem výběrové pestré zájmové činnosti (nejméně 1 x týdně), při kterých dochází k přirozenému prolínání dětí z různých kmenových skupin (tj. různého věku).

Důležitým faktorem u emočně labilních jedinců je preference rozvoje základních dovedností nesoutěžní, nekontaktní formou (plavání, posilování, cykloturistika, lyžování, bruslení...).

Pro svěřené děti byla připravena tato nabídka:

kroužek plavání

kroužek sportovní

kroužek vaření

kroužek kosmetiky

kroužek keramický

kroužek modelářský

kroužek PC – práce s Internetem

kroužek kondiční kulturistiky

kroužek výtvarný

kroužek přírodovědný (seznamování se základy rybaření, myslivosti, hipoterapie)

Na činnosti kroužků se podílejí všichni vychovatelé a asistenti, nabídka je dětem předkládána dle aktuálního stavu a jejich výběr je nedílnou součástí hodnotícího systému.

Komunitní systém práce a systém hodnocení dětí v rámci režimové struktury

Celková organizační struktura se opírá o pravidelný pevný režim se sledem stabilních činností a organizačních bloků (dává dětem s ADHD nebo s deprivacními projevy pocit jistoty, bezpečí a současně jasně vymezuje požadované „mantinely“).

Komunitní systém práce je organizován s jedním společným (velkým) komunitním setkáním v týdnu, kterého se účastní všichni pedagogičtí pracovníci a děti. (Potvrzuje se, že každodenní "velké" komunity děti unavují, nemají potřebnou atmosféru a ztrácejí výlučné postavení).

Komunitní setkání je jasně strukturované, s důrazem na terapeutické uchopení vybraného hlavního problému. Stabilní prostředí se zažitými rituály a komunitními rolmi vytváří model, obsahující terapeuticko výchovné, hodnotící, tréninkové i relaxační prvky, kde hodnotící složka je redukována a vázána především k vybraným aktuálním problémům, zpracovaným v prostředí skupinové dynamiky, prostřednictvím emočního prožitku. Osvědčilo se, aby komunity vedla vždy stejná osoba, která svou přirozenou autoritou podmiňuje pevný rámec setkávání a stabilizaci komunitních rolí. Snažíme se, aby s vedoucím komunity aktivně a cíleně spolupracovali další pedagogičtí pracovníci. Tato komunitní forma je osvědčená ve vztahu k častým osobnostním charakteristikám umísťovaných dětí (snížená schopnost soustředění, nízká míra frustrační tolerance, hyperaktivita – nutnost hlubšího prožitku a emočního přeladění v rámci jednotlivých součástí).

Komunitě pravidelně předchází porada pedagogických i odborných pracovníků, na které je jasně definována „zakázka“ (hlavní problém), dohodnuta příslušná technika ve vztahu k požadovanému cíli, pravděpodobným reakcím dětí a vhodným intervencím dospělých.

Bezprostředně po komunitě následuje krátká pracovní porada týmu, reflektující její průběh ve vztahu k dalšímu působení.

Na „velké“ komunitní setkání volně navazuje v týdnu skupinové sezení s kmenovým vychovatelem (tzv. reflexní skupina), které v uzavřenějším prostředí skupiny dále zpracovává aktuální komunitní téma (forma tréninkové skupiny, modelování problémových situací, beseda...).

Hodnocení

Hodnocení je nedílnou součástí systému působení na dítě. Smyslem je pozitivně motivovat, vytvářet soubory pravidel chování a jednání v sociálním prostředí, snaha o zvnitřňování hodnotových norem. Využíváme v patřičných mezích i přirozené potřeby dětí soutěžit, porovnávat se s ostatními i se svými vlastními výkony. Zároveň se snažíme vlastní hodnocení vést formou vzájemné interakce, zpětných vazeb mezi dítětem, dospělým a kolektivem a náhledem na vlastní chování a jednání.

Součástí režimu je pravidelné „velké hodnocení“, které probíhá v jednotlivých skupinách se skupinovými vychovateli. Děti jsou před koncem hodnotícího týdne seznámeny s návrhy na udělení „výhod“ či „nevýhod“, mají možnost se vyjádřit, je tu prostor pro zpětnou vazbu, podporu úspěchů i náповědu možných řešení nezdařených aktivit, tak jak vychází z denního hodnocení. Tyto návrhy jsou druhý den potvrzeny posudkovou poradou, případně členěny a evidovány jako příslušná výchovná opatření a týž den při komunitním sezení slavnostně oznámeny dětem.

Tomuto „velkému hodnocení“ předchází v týdnu každodenní hodnocení (po ukončení školy učitelem, večer vychovatelem, ráno nočním vychovatelem). Na základě reálné znalosti individuálních zájmů dětí máme zpracovaný efektivní, srozumitelný a průkazný systém hodnocení jednotlivců s následnou reciprocí udělení či odebrání výhod. Týdenní časový horizont je optimální pro využívání možností krátkodobější motivace (tj. opatření v horizontu od jednoho dne do týdne), která se pro děti se syndromem ADHD jeví jako optimální. V rámci výchovného úseku dbáme na pravidelné zařazení denního hodnocení v jednotlivých skupinách, které provádí vždy příslušný kmenový vychovatel před předáním dětí noční službě. Snažíme se i o další doplňující činnosti – např. ukončit tuto hodnotící činnost dle úvahy relaxačními zklidňujícími technikami. (Základní techniky a postupy relaxačních cvičení musí ovládat každý pedagogický pracovník.). Tyto relaxační bloky (relaxačně rekreační prvky) jsou zařazovány vhodně i dle aktuální potřeby v rámci přímé výchovné a vzdělávací činnosti, v závislosti na psychickém stavu dětí, dále pak při práci výběrových skupin vedených etopedy a psychology. Při těchto zpětnovazebních reflexích a hodnoceních dodržíme zásadu individuální specifikace hlavního problém dítěte – aktuální prioritu. Každé dítě by mělo v rámci denních aktivit zažít dílčí prožitek úspěchu. Tento požadavek je velmi důležitý například pro děti s ADHD.

V souvislosti s některými změnami v zákonu 109/2002, které se týkají práv a povinností dětí a pedagogických pracovníků jsme zjednodušili hodnotící systém, ten je nyní jednoznačnější v oblastech volných činností, které nevyžadují dohled pedagogického pracovníka a jehož naplnění a kritéria udělování jsou v souladu s uvedeným zákonem.

Přehlednost a jednoduchost hodnotícího systému a jeho důsledné uplatňování přispívají k posilování vlastní odpovědnosti dětí, náhledu na své chování a jednání a tvoří základ pro postupné zvnitřňování sociálních norem.

Výchovná opatření, která vyplývají z naplňování hodnotícího systému, jsou evidována a pravidelně vyhodnocována.

Výběrové skupiny a individuální terapie

Při pravidelných „posudkových“ poradách, organizovaných 1x týdně, kladou pedagogičtí pracovníci „terapeutickou“, nebo intervenční zakázku příslušným specializovaným odborným pracovníkům. Ti pak zpětně seznamují ostatní s jejím průběhem, dosaženými dílčími výsledky, případně úkoly a doporučenými opatřeními ve vztahu ke klientovi. Důležitým úkolem posudkových porad je odlišit, které problémy dětí bude vhodnější a efektivnější řešit prostřednictvím práce kmenových vychovatelů ve standardní skupině, kdy zvolit výběrovou skupinu cíleně složenou z dětí s podobným problémem, nebo přesunout důraz na individuální terapii. Individuální terapeutický přístup je u mnohých

starších dětí efektivnější a je svěřen pracovníkům s příslušnou odbornou erudicí. Ti mají své stabilní klienty, u kterých se nestřídají a vytváří servis pro pedagogy dle aktuální zakázky. Výběrové skupiny probíhají stabilně 1x týdně pod vedením odborných specializovaných pracovníků (etoped, psycholog), individuální terapie je pak realizována průběžně dle zakázek i dle momentální potřeby.

Skupinová práce je výhodná pro řešení vztahových problémů, při deficitech v sociální komunikaci – př. metody sociálního učení, individuální terapie je vhodná spíše pro děti s intrapsychickými problémy.) Efektivita výběrových terapeutických skupin, pracujících se stanovenou zakázkou, je výraznější až u dětí staršího školního věku.

I při standardní „frontální“ skupinové práci je důležité klást důraz na schopnosti kooperace dětí v kolektivu (př. skupinové učení, spolupráce v činnostech, přijetí a akceptace sociálních rolí...).

Klubová činnost

Osvědčenou součástí výchovného programu je klubová činnost – dětský klub (1x týdně), která klade důraz na aktivní a relativně samostatný přístup dětí při její přípravě a realizaci (zábavně relaxační obsah).

Cílem je vedle rozvoje kreativity a samostatnosti i vytváření pozitivního modelu možných volnočasových aktivit. Přináší často dětem novou zkušenost a prožitek při organizování a řízení činností, setkávají se s odpovědností, kterou mají náhle „tváří v tvář“ vůči svým kamarádům. Zároveň je to i prostor pro realizaci vlastních pedagogických výstupů, které si připravují praktikující studenti různých středních a vysokých škol.

Pedagogická praxe

V průběhu roku se do exkurzí, observačních praxí a průběžných pedagogických praxí zapojovali studenti různých typů škol v rámci svých studijních programů. Byli tu studenti těchto škol:

- Gymnázium Hořice
- Střední odborná škola Stěženy
- Gymnázium Hradec Králové
- Vyšší odborná škola sociální, Česká Třebová
- Univerzita Liberec
- Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové

- Univerzita Karlova, lékařská fakulta, Hradec Králové
- Pedagogická fakulta Praha

Celkem u nás vlastní pedagogickou praxi provedlo 49 studentů, na exkurzích a observačních akcích zde bylo dalších cca 60 studentů.

Diagnostika

Konkrétním cílem je vytvořit *diagnózu problémové chování dítěte* (etiologie, rozsah, stupeň, typ poruchy), kdy na základě *identifikace nevhodného chování, situační analýzy* a v kontextu osobních charakteristik se vytváří *hypotéza* jeho příčin. Dalším navazujícím krokem je stanovení *strategie řešení problému*, která zahrnuje širokou škálu doporučených metod a postupů, zaměřených jak na bezprostřední odstranění některých projevů nevhodného sociálního chování v konkrétních situacích, využívajících metod intervence a řízení, tak i konstruktivních postupů orientovaných na prevenci a vytváření nových funkčních modelů chování, vztahů a řešení problémů, kdy v celkovém kontextu pravděpodobných příčin se vytváří reálný náhled dítěte na svou situaci, vůle ke změně a posiluje se vlastní schopnost dítěte zvládat a řešit problémy. Správně vytvořená etopedická diagnóza předpokládá ověření úspěšnosti zvolené strategie řešení problému, potažmo přijaté hypotézy a stanovení další prognózy vývoje, včetně příslušných doporučení.

Proces diagnostiky vyžaduje zpracování velkého množství relevantních informací za úzké spolupráce všech zúčastněných odborných, pedagogických i nepedagogických pracovníků. Předpokladem je kvalitní rodinná a osobní anamnéza dítěte, doplněná vstupním psychologickým vyšetřením osobnosti dítěte, včetně příslušných doporučení a případných upozornění.

Sledujeme a popisujeme chování a jednání dětí především v těchto oblastech:

- Adaptace na zařízení, režim, kolektiv (reakce dítěte na změnu prostředí, způsob začlenění do kolektivu, reakce a chování vůči ostatním dětem a dětí vůči němu, ochota a způsob přijímání autority dospělého - muže, ženy)
- Způsob a míra akceptace požadavků, pravidel a norem (přizpůsobování se organizovaným a řízeným činnostem, plnění a dodržování úkolů, pracovní návyky, pracovní tempo, kvalita a kvantita odvedené práce)
- Sebeobslužné činnosti (stravování, osobní hygiena, hygienické návyky, chování při jídle, v koupelně, udržování pořádku, úklid, celkový vzhled, upravenost)
- Sociabilita (vztahy k ostatním, míra potřeby sociálních kontaktů, dominance, agresivní tendence, submisivita, tolerance, povrchnost nebo hloubka vztahu, snadnost navazování nových kontaktů, jejich počet, priority ve vztazích, chování na veřejnosti, v kolektivu, v soukromí, dodržování společenských pravidel a norem, vztah k rodičům...)
- Emocionalita (výraznost a dynamika citových projevů, vyrovnanost, spontánnost, impulzivita, zdrženlivost, afekty, emoční ladění, nálady, emoční chladnost nebo vřelost, zralost emočních projevů, estetické citění, morální city - cit pro spravedlnost...)
- Chování při zátěži (způsob řešení náročných, konfliktních a stresových situací, zdolávání překážek, vyrovnávání se s kritikou, neúspěchem, nepříjemnými požadavky autority, konfliktní situace při sportovních a jiných činnostech, střety, hádky... - reakce, způsob, intenzita, délka, změny chování)
- Reakce na pochvalu, ocenění, projev důvěry (způsob, intenzita, délka reakce nebo změny chování)

- Projevy ve volné činnosti (preferenze činností, způsob a charakteristika hry, osobní volno, činnost bez dozoru vychovatele... - aktivita, kreativita, dominance, individualismus, manipulace, konfliktnost - pasivita, submise, vstřícnost, spolupráce, součinnost, kooperace)
- Vztah k autoritě (obecný vztah k autoritám, společenským normám a jeho specifické projevy, přijímání mužské a ženské autority - způsob, omezení, akceptovaný a osvědčený přístup, sociální distance ...)
- Vztah k dětem (postavení a role v dětském kolektivu, projevy dominance, submise, míra vlivu, obluby, vztah k dětem opačného pohlaví, k mladším, starším, preference a výběr kamarádů - množství, znaky, způsob komunikace,...)
- Hodnotová orientace, stupeň morálního a charakterového vývoje - na základě popisu konkrétního jednání dítěte v kontextu situace (chování a jednání dítěte se řídí hlediskem aktuálního prožitku a potřeby, je účelově modifikované na základě trestů a odměn, výhodnou dohodou,... přizpůsobuje se a přijímá sociální roli dle očekávání dospělých, vědomě akceptuje normy...)
- Zájmy a profesní orientace (okruh zájmů dítěte, jejich hloubka, stabilita, projevy, aktivita zaměřená k jejich realizaci ...)
- Vývoj chování, pozorované změny (popis v kontextu situace)

V návaznosti na získané, průběžně doplňované a pravidelně vyhodnocované údaje o chování dítěte se vytvoří a postupně modifikuje *individuální program pomoci* (resocializační, výchovný, terapeutický program.) Ve standardní podobě pro všechny děti jej týmově vytváří příslušní pedagogičtí pracovníci, pro potřebu individuální systematické odborné péče u potřebných dětí jej vytváří příslušní odborní pracovníci (etoped, psycholog, terapeut).

Výsledné diagnostické šetření je pak zpracováno formou závěrečné zprávy, která je součástí celkového pedagogicko psychologického vyšetření každého svěřence.

V souvislosti s ustanoveními Zákona č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy pokračovaly v průběhu školního roku v rámci posudkových porad metodické semináře s vychovateli k realizaci plánů rozvoje osobnosti jednotlivých svěřenců. Plány rozvoje osobnosti jsou nedílnou součástí závěrečných zpráv našich svěřenců.

Další výchovně vzdělávací aktivity

Mimoškolní činnost byla zaměřena na realizaci výchovných a výukových cílů formou naplňování volnočasových aktivit. Záměrně a cíleně volené akce umožňují zvnitřnění návyků k vhodnému využívání volného času svěřenců a pro pedagogické pracovníky vhodnou příležitost k prohloubení jejich diagnostiky. V rámci regionu se naše zařízení stalo hlavním koordinátorem sportovních a kulturních zájmových činností. Pravidelně je sestavován a vydáván plán těchto aktivit, což se osvědčuje při přípravě a motivaci dětí.

Přehled vlastních akcí:

- Sportovní dny DDÚ
- sportovní turnaje ve stolním tenise
- fotbalová utkání děti versus dospělí
- návštěva kulturních a společenských akcí, které jsou nabízeny organizacemi v Hradci Králové a Pardubicích
- vystoupení různých uměleckých sdružení
- Klicperovo divadlo v Hradci Králové
- návštěva filmových představení ve filmovém multicentru
- Karneval

Přehled akcí pořádaných jinými zařízeními, kterých jsme se zúčastnili:

- Fittest – DD Broumov
- Závod branné zdatnosti – DD Dolní Lánov
- Dílenská olympiáda – DDŠ Kostelec nad Orlicí
- Hroší hry – DDŠ Hrochův Týnec
- Kuličkáda – DDŠ Hrochův Týnec

Přehled akcí, které jsme organizovali pro jiná zařízení:

celoregionální akce pro zařízení s náhradní rodinnou a výchovnou péčí:

- *Hradecká smeč* – turnaj ve stolním tenise (organizátor Martin Grossman)
- *Běh pro radost* – přespolní běh (organizátor Jiří Pecháček)
- *Černobílý míč* – turnaj v kopané (organizátor Martin Benák)
- *Postupová soutěž v lehké atletice* (organizátor Martin Benák)
- *Outdoorový závod* (organizátor Ivo Němec)

3 Hodnocení odborného a sociálního úseku

Diagnostický ústav

Odborný úsek – psycholog, speciální pedagog- etoped koordinátor

V diagnostickém ústavu, včetně oddělení dlouhodobé péče, pracují čtyři psychologové (absolventi vysokoškolského studia psychologie) – zabezpečují potřebná psychologická vyšetření přijímaných dětí, podílí se na komplexním diagnostickém vyšetření a sestavování potřebných individuálních výchovně vzdělávacích programů rozvoje osobnosti dítěte. Poskytují servis pedagogickým pracovníkům, a to včetně metodické pomoci celému týmu. Psychologové také zabezpečují potřebné intervenční služby dětem na pobytu v našem zařízení ale i v zařízeních spádové oblasti. Provádějí vstupní psychologické vyšetření dětí a doporučují opatření z psychologického hlediska ke zvýšení efektivity reedukačního a resocializačního působení. V rámci přímého působení na děti organizují a uskutečňují individuální, skupinovou a rodinnou terapii.

Speciální pedagog- etoped koordinátor uskutečňuje speciálně pedagogické nápravné, edukační, reedukační a kompenzační činnosti s jedinci a skupinami dětí a mládeže. Dále připravuje, odborně vede a vyhodnocuje speciálně pedagogické edukační, výcvikové, terapeutické a preventivní programy osobnostního rozvoje dítěte. V neposlední řadě provádí metodicko-řídící,

poradenskou a koordinační činnost ve vztahu k pracovišti, školám a školským zařízením územního obvodu DDÚ.

Sociální úsek

Úsek sociálně právní agendy zabezpečují dvě sociální pracovníce a jedna administrativní pracovníce. Pracovníce sociálního úseku mají specifické místo v systému péče o svěřené děti, neboť svou prací sjednocují a propojují celý systém péče o dítě. V jejich pracovní náplni je jak přímý kontakt s dítětem a jeho zákonnými zástupci, tak i komunikace se všemi zainteresovanými subjekty, jako jsou kmenové školy, orgány sociálně právní ochrany dětí příslušných okresních úřadů, školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, soudy, policie, zdravotnická zařízení... atd. Toto pracovní zařazení klade svým širokým rozsahem požadovaných činností vysoké profesní nároky a současně potvrzuje nezastupitelné místo diagnostického ústavu v systému náhradní výchovné péče. Pracovníce sociálního úseku současně v hodnoceném období kvalitně zabezpečovaly rozsáhlou administrativní agendu. Administrativní pracovníce se podílí na chodu spisové služby zařízení, výpočtu a výběru náhrad za poskytování služeb našim zařízením.

Důležitým úkolem, který celý úsek plnil v průběhu roku, bylo provádění činností (administrativní, psychologické, posudkové, intervenční, mediační atd.) spojených s umisťováním a přemísťováním dětí do ostatních školských zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy.

4 Pedagogické hodnocení výchovně vzdělávacího úseku Oddělení dlouhodobé péče

Oddělení dlouhodobé péče – pracoviště Hradec Králové

Základní údaje o pracovišti

Oddělení dlouhodobé péče (ODP) zmiňuje § 8, ods. (2) zákona č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních.

ODP je umístěno v nově vybudovaných prostorách v přístavbě DDÚ, jehož provoz byl zahájen v říjnu 2007. Jsou zde umístěny kanceláře odborných pracovníků (psycholog, etoped), 6 ložnic dětí, 2 klubovny, 2 školní třídy, centrální knihovna, sborovna, 2 koupelny a WC.

Kapacita ODP je 12 dětí ve dvou výchovných skupinách (zpravidla jedna skupina mladšího a jedna skupina staršího školního věku). V září 2008 byl provoz zahájen v počtu 10 dětí ve dvou výchovných skupinách. Na konci října byl počet ustálen na 12 přítomných dětí ve dvou výchovných skupinách rodinného typu.

Rozhodnutí o vřazení dítěte k pobytu do oddělení prodloužené péče provádí ředitel DDÚ Hradec Králové na základě doporučení pedagogické rady DDÚ, příslušných psychologů a vedoucího pracoviště ODP.

O ukončení pobytu rozhoduje ředitel na základě doporučení pedagogické rady ODP a vedoucího pracoviště ODP.

Umístění dítěte do následného zařízení i délka pobytu (nejdéle však 2 roky) je závislá na posouzení celkového stavu dítěte, na vývoji rodinných vztahů (posuzováno na základě pravidelných terapeutických setkávání). Ideálním ukončením pobytu v ODP by mělo být zrušení ústavní výchovy a návrat do původní rodiny či umístění dítěte do dětského domova.

V tomto školním roce byly do ODP vybírány děti s funkčním psychickým oslabením a převážně internalizovanou symptomatikou (dětí s výrazně disharmonickým vývojem osobnosti na bázi emoční deprivace, se syndromem CAN, děti úzkostné, depresivní, s neurotickými symptomy, s projevy suicidálního chování, se sebepoškozujícími,

destruktivními sklony). Jedná se o děti vyžadující intenzivní výchovně terapeutickou péči, velmi úzký individuální přístup, stabilní prostředí týmu pracovníků i neměnnost kolektivu vrstevníků.

Těmto dětem byla poskytována péče dětského psychiatra, péče psychologická a speciálně pedagogická dlouhodobého charakteru, s cílem připravit je na přemístění do dětských domovů, případně se snahou navázat zpřetrhané vztahy s rodinou formou rodinné a individuální terapie.

U několika dětí nebylo možné (po ukončení dvouměsíční diagnostiky) okamžité přemístění do následného zařízení, a proto byly umístěny do ODP. Důvodem k tomuto rozhodnutí byla snaha o stabilizaci v dětském kolektivu, individuální přístup ve škole (max. 6 žáků ve třídě), výběr vhodného zařízení, snaha o navázání kontaktů s rodinou.

Personální zabezpečení

2 třídní učitelé

1 asistent pedagoga s určením pro výkon práce ve škole

5 denních vychovatelů

2 asistenti pedagoga pro výkon práce v noci

1 psycholog

1 speciální pedagog – vedoucí ODP

Údaje o přijetí, umístění, přemístění, přeřazení a propuštění dětí.

V září 2008 nastoupilo do ODP 10 dětí. V průběhu celého školního roku 2008/2009 prošlo ODP 13 chlapců a 13 dívek.

Po ukončení pobytu v ODP byly děti umístěny do:

DDŠ Bystřice p. Hostýnem (1 chlapec), DDŠ Vrchlabí (1 chlapec), DDŠ Hrochův Týnec (1 chlapec), DDŠ Horní Maršov (1 chlapec), DDŠ Kostelec n. Orlicí (1 dívka), ZŠ speciální Jaroměř (1 dívka), VLO Přestavky (1 dívka).

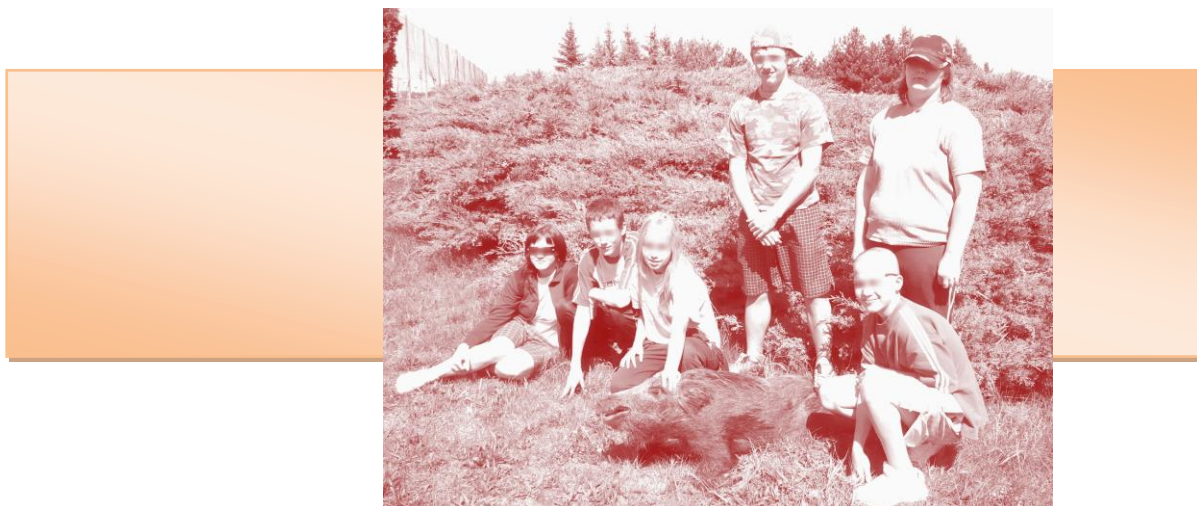
DD, ZŠ a MŠ Broumov (1 chlapec), DD Sedloňov (2 dívky a 1 chlapec), DD Moravská Třebová (2 dívky).

U 2 dívek byla zrušena ústavní výchova a vrátily se zpět do rodiny.

Ze školního roku 2008/2009 pokračuje v pobytu v ODP 5 chlapců a 3 dívky.

Údaje o výsledcích poskytovaných školských služeb.

Základem poskytované péče je komunitní setkávání dětí i dospělých. Jedná se o jasné strukturované (zahájení komunity, písnička, pravidla, „Co do komunity“, veřejné vystoupení, týdenní hodnocení,..) stabilní prostředí se zažitými rituály a komunitními rolemi. Komunitní setkávání vytváří model, který obsahuje terapeuticko - výchovné, hodnotící, tréninkové i relaxační prvky, kde hodnotící složka je redukována a vázána především k vybraným aktuálním problémům, zpracovaným v prostředí skupinové dynamiky, prostřednictvím emočního prožitku. Tato komunitní forma je osvědčená ve vztahu k častým osobnostním charakteristikám umísťovaných dětí (snížená schopnost soustředění, nízká míra frustrační tolerance, hyperaktivita – nutnost hlubšího prožitku a emočního přeladění v rámci jednotlivých součástí).

Součástí komunity je pravidelné hodnocení, kdy se za přítomnosti obou skupin a všech pedagogických pracovníků ODP v týdenním časovém horizontu vyjadřuje etoped a ostatní vychovatelé jmenovitě ke každému dítěti své skupiny. Zásadou je individuálně specifikovat hlavní problém dítěte – aktuální prioritu.

Způsob hodnocení dětí v ODP se provádí s ohledem na jejich specifické poruchy, které se projevují selháváním i v běžných, pro ně zátěžových situacích, vedoucích k prohlubování a posilování jejich pocitu zklamání a negativizmu.

V tomto školním roce se převážně pracovalo formou individuální terapie a rodinné terapie. Byly zařazovány relaxační programy a zátěžové akce (výjezdy s dětmi mimo zařízení DDÚ), byla také zorganizována zimní škola v přírodě a letní tábor (společně s DDÚ). Děti měly též možnost navštěvovat zájmové kroužky mimo zařízení DDÚ (fotbalový kroužek, taneční kroužek).

Jedním z výsledků činnosti vzdělávacího úseku je přijetí dvou dívek na střední školu.

Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vychovatelé se pravidelně účastní seminářů a kurzů, které mají vztah k jejich odborné práci.

2 denní vychovatelé studují obor speciální pedagogiky se zaměřením na etopedii.

1 vychovatelka zahájila terapeutický výcvik KBT.

Asistentka pedagoga zahájila studium pedagogického minima na pedagogické fakultě v Hradci Králové.

Učitelé ODP pokračují ve studiu cizích jazyků.

Vedoucí ODP pokračuje v psychoterapeutickém výcviku Remedium I.

Psycholog se pravidelně zúčastňuje seminářů vztahujících se k jeho profesi dle vlastního výběru.

Výhled do školního roku 2009/2010

V dalších letech by měly být do ODP umisťovány nejen děti s výše popsanými charakteristikami, ale také děti s dobrou prognózou dalšího vývoje, jejichž psychická stabilita je však stále velmi křehká a hrozí její selhání náhlou změnou prostředí a režimu. I nadále bude ODP pokračovat v terapeutické práci s rodinou, úzké spolupráci s kurátory dětí, spolupráci s dětskými psychiatry a soudy.

5 Středisko výchovné péče

Pracoviště Návrat

Základní údaje o pracovišti

SVP Návrat vzniklo k 1. 9. 1995 a školní rok 08/09 byl čtrnáctým rokem jeho existence.

Patří mezi střediska „pobyťová“, tedy střediska s internátem.

Pobyty klientů (1-9 tř, ZŠ i ZvŠ) jsou zpravidla dvouměsíční, kapacita ubytování je dvanáct klientů, což vytváří prostor pro existenci dvou výchovných skupin. Kromě oddělení internátního má Návrat i oddělení ambulantní.

Personální zabezpečení

<i>Funkce</i>	<i>přepočtený úvazek</i>
Vedoucí	1
Etoped	1,2
Psycholog	2
Sociální prac.	0,75
Učitel	2
Vychovatel	4
Asistent pedagoga	3 (dva úvazky noční, 1 škola)
Hospodářka	1
Kuchařka	2
Uklízečka	1
Údržbář	0,6
<i>Celkem</i>	<i>18,55</i>

Vzdělávací úsek – činnost

Vzdělávací úsek je tvořen dvěma třídami.

1 – 6 postupný ročník Zš. ZvŠ

6 – 9 postupný ročník Zš. ZvŠ

Děti šestého ročníku lze umístit do třídy dle potřeby s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám a specifickým nárokům.

Asistent pedagoga je střídavě přítomen vyučovacímu procesu ve třídě, kde je jeho přítomnost v dané situaci (skladba klientů, probíraná látka, požadavky na kázeň, apod.) potřebnější. Toto umožňuje individuální péči s přihlédnutím ke specifickým potřebám dětí.

Tělesná výchova je vyučována vychovateli, pracovní a hudební výchova vedoucím střediska.

Výuka probíhá v souladu s učebními plány, které si již před uskutečněním pobytu vyžádáme z kmenové školy klienta.

Výchovný úsek – činnost

Výchovný úsek tvoří dvě koedukované uzavřené skupiny dětí, které jsou rozděleny dle věku.

Případně dle postupného ročníku (první a druhá výchovná skupina).

U každé skupiny pracují dva kmenoví vychovatelé, kteří se střídají ve službách (čtrnáctidenní cyklus).

Při zajišťování nočních služeb se střídají dvě asistentky pedagoga (20:00 – 8:00)

Práce vychovatelů se odvíjí jednak od režimu dne, jednak od týdenních plánů práce a dále od individuálních výchovných plánů a aktuálních potřeb skupiny a plánů pro dvouměsíční pobyt.

Kromě úkolů výchovných a vzdělávacích předkládají vychovatelé co nejširší nabídku tzv. volnočasových aktivit a zájmových činností (např. keramika, ruční a výtvarné činnosti, ale hlavně sportovní činnosti: lyže, kola, lodě, turistika, míčové hry).

Snažíme se, aby se děti z každého dvouměsíčního cyklu dostaly alespoň na jeden týden na školu v přírodě, případně na prodloužený víkend na horách.

Filozofie pobytu vyplývá z přesvědčení, že abychom mohli pobyt dítěte považovat za úspěšný, je zapotřebí splnit několik podmínek:

1. Kromě práce s dítětem na pobytu je nutné pracovat s celým rodinným systémem a ovlivňovat ho tak, aby po návratu domů byl schopen respektovat naše rady a doporučení.
2. Není rozhodující „úspěšnost“ dítěte při samotném pobytu, ale to jak bude jeho chování vypadat doma a hlavně jak dlouho bude změna k lepšímu trvalá.
3. Z těchto důvodů se snažíme přizpůsobit svoji práci s dítětem k orientaci na budoucnost, vedeme děti k samostatnosti, k odpovědnosti za své rozhodování a k schopnosti posoudit své chování.

Ambulantní činnost

Existence ambulantního oddělení je dle vyhlášky o SVP podmínkou pro zřízení oddělení internátního.

Vzhledem k omezeným prostorovým možnostem SVP Návrat však prakticky není možno oddělit zřetelně ambulanci od pobytu. Tyto dva základní přístupy pomoci klientovi se pak v naší praxi plynule prolínají.

Na odborné pracovníky tato situace pracovním zatížením nepochybně klade vyšší nároky (svůj pracovní úvazek rozdělují mezi ambulanci a pobyt), pro klienty je však situace, kdy pracovníka, se kterým absolvoval ambulantní spolupráci, potkává i při pobytu, šetrnější a příjemnější.

Ambulance SVP Návrat je zajištěna psycholožkami (2 x 0,5 úvazku), etopedem (0,7 úvazku) a částečně sociální pracovníci a vedoucím.

Ambulantní oddělení jednak nabízí pomoc klientům (3 – 18 let) v případech výchovných problémů, jednak cíleně připravuje doporučené klienty k pobytu, dále pracuje s klienty po ukončení jejich pobytu v SVP (postpobyťová péče).

Práce ambulance tedy zahrnuje: předběžný pohovor (první setkání s klienty)

kontrolní pohovor
individuální práce s klientem či rodiči
rodinná terapie
krizová intervence
psychologické vyšetření
terapeutická skupina dětí

Odborný úsek

Odborný úsek SVP je tvořen vedoucím, etopedem (zástupce vedoucího), psycholožkami a sociální pracovníci.

Tito pracovníci plní své úkoly jak v ambulanci, tak v pobytové části a „provází“ tak klienta po celou dobu jeho spolupráce s SVP.

Odborník, kterému je klient přidělen a ambulantně s ním pracuje, sestavuje tzv. individuální výchovný plán, dle kterého se odvíjí celá další spolupráce. Pro pobytové (internátní klienty) je odborný úsek rozšířen o učitele, vychovatele a asistenty pedagoga („širší odborný tým“).

1. Provozní úsek

Provozní úsek pomáhá zajišťovat bezproblémový chod pracoviště. Je řízen hospodářkou, která zároveň plní funkci vedoucí stravování. Hospodářka přímo řídí obě kuchařky, uklízečku a údržbáře.

Kvantitativní přehled o odborné činnosti ambulance SVP a počtech klientů

	Počet	Předškolní	Plnění školní docházky	Po ukončení školní docházky
Počet klientů v ambulantní péči	141	0	137	4
Noví klienti ambulantního pracoviště	115	0	113	2

	Celkem	Chlapci	Dívky
Počty klientů na pobytu	56	48	8
Počty předčasně ukončených pobytů	5	3	2

Výchovné problémy vedoucí k pobytu v SVP	Počet klientů
Krádeže - doma	19
ve škole	7
na veřejnosti	3
Záškoláctví	18
Výchovné problémy - ve škole	47
doma	38
mimo domov	9
Útěky	15
Drogy	7
Vyšetřován policií	6
Závadová parta	31

Počty žáků v jednotlivých ročních školách	Základní škola	Zvláštní škola
1. ročník	0	0
2.	1	0
3.	1	0
4.	4	0
5.	5	1
6.	9	1
7.	17	2
8.	13	1
9.	2	0
Celkem	52	4

Typ činnosti	Počet konzultací	Počet JOV
Poradenství	290	418
Krizová intervence	17	34
Individuální terapie	810	1574
Skupinová terapie	140	459
Diagnostika	380	1520
Práce s problémovou třídou	-	-
Práce s rodinou	371	740
Celkem	2008	4745

Aktivity a prezentace SVP

SVP Návrat má vlastní webové stránky www.navrat.org, ve kterých se snažíme poskytnout důležité informace pro klienty i odbornou veřejnost.

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Hradec Králové uskutečňujeme pravidelně krátkodobé i delší praxe studentů (především speciální pedagogiky).

Praxi na našem zařízení taktéž plní studenti středních pedagogických a sociálně právních škol.

Ve spolupráci s Institutem pro vzdělávání pedagogických pracovníků byla uskutečněna série přednášek pro výchovné poradce.

Dále bylo uskutečněno setkání s pracovníky OSPOD, které jsme seznámili s fungováním střediska a diskutovali jsme s nimi o problémech, se kterými se při spolupráci setkáváme.

Jiné

Studium a vzdělávání pracovníků SVP

Martin Kašík	magisterské studium sociální pedagogiky se zaměřením na etopedii (PF Hr. Kr.)
Petr Šilhánek	sebezkušenostní výcvik ve skupinové psychoterapii (Remedium Praha)
Petr Voženílek	fenomenologicko hermeneutický (daseinsanalytický) výcvik v komunitně- skupinové psychoterapii
Zuzana Hoffmanová	vychovatelství pro speciální zařízení (Univerzita J.E. Purkyně, Ústí n. L.) – dokončila
Jaroslav Suchý	magisterské studium sociální pedagogiky se zaměřením na etopedii (PF Hr. Kr.) - dokončil

Supervize na pracovišti

Odborný tým pracovníků SVP Návrat pracuje pod supervizí PhDr. Dany Dobiášové. Vzhledem k nutnosti respektovat potíže s financováním je tato supervize nepravdělná.

Stavební úpravy na pracovišti

Proběhly stavební úpravy pracoviště, které zajistily jednak estetické zlepšení prostředí, jednak přinesly lepší využití prostorových možností (sádkokarton a přestavba kanceláře psycholožky, zvětšení klubovny, a úprava chodby – ještě před začátkem školního roku.

Rekonstrukce podlahy v kanceláři vedoucího.

Počet klientů internátního oddělení doporučených z ambulance jiného SVP:

Domino	2
Kompas	3
Mimoza	2
Varianta	4

CELKEM	11 = 20 %
---------------	------------------

Počet klientů internátního oddělení doporučených jinými pracovišti:

OSPOD	49
škola	20
PPP	6
jiný subjekt (Riaps)	4
Rodiče	15
Psychiatrie	10
CELKEM	104 = 80 %

Pracoviště Domino

Základní údaje o pracovišti

Středisko výchovné péče, pracoviště Domino je součástí Dětského diagnostického ústavu v Hradci Králové. V minulosti pracoviště nabízelo pobytovou péči pro klienty ve věku od 15 do 19 let. Od roku 2000 bylo SVP přebudováno na ambulantní pracoviště pro klienty od 3 do 19 let, které kromě standardní případové práce s klienty, nabízí několik programů, které jsou zaměřeny na určitou cílovou skupinu. Ve všech preventivních programech pracoviště nabízí služby, které se snaží reagovat na potřebu modernizovat formy péče o ohrožené děti a na potřeby dětí, mládeže, rodičovské veřejnosti a školských zařízení ve městě Hradec Králové a jeho nejbližším okolí. Některé aktivity probíhají v rámci spolupráce s dalšími organizacemi ve městě (OSPOD, policie ČR, pedagogicko-psychologická poradna, rodinná poradna, apod.). K programům zaměřených na určitou cílovou skupinu patří program na prevenci a eliminaci školního šikanování a program, který se orientuje na diagnostiku a péči o děti s emočním traumatem. Nově je plánována systematická spolupráce s mateřskými školami v Hradci Králové, které mohou zachytávat první známky rizikového chování dětí, nebo problematického výchovného působení některých rodičů. Důležitými principy spolupráce s klienty jsou dobrovolnost a diskretnost. Pracoviště standardně zajišťuje ambulantní poradenství dětem a mládeži a jejich rodinám, individuální terapii, sociální a informační servis, psychodiagnostiku. Odborní pracovníci SVP Domino nabízejí klientům pomoc při řešení jejich tíživých životních situací a spolupráci při řešení jejich závažných vztahových problémů ať už v rámci rodiny, třídních skupin či partnerských vztahů. Pracoviště také zajišťuje tvorbu metodických a osvětových programů určených rodičovské i pedagogické veřejnosti. V této oblasti plánujeme novinku v projektu Bezpečná třída v podobě systematické metodické práce se skupinou pedagogů - třídních učitelů vybraných 6. ročníků - tříd, které mohou být ohroženy závažnými poruchami vztahů mezi žáky spojených s rizikem výskytu agresivního chování a školního šikanování.

Přehled pracovníků pracoviště SVP:

V personálním zabezpečení pracoviště došlo v průběhu měsíců března a dubna 2009 k významné změně. Z pozice speciálního pedagoga - etopeda odešla Mgr. Jana Sonntagová a na její místo přišla Mgr. Petra Muzikářová.

Aktuální přehled pracovníků pracoviště SVP v srpnu 2009:

Mgr. Vratislav Holeček	- speciální pedagog – etoped, vedoucí pracoviště
Mgr. Petra Muzikářová	- speciální pedagog – etoped
Mgr. René Hůlek	- psycholog

Mgr. Petra Macková - psycholog
Bc. Michaela Hochmannová – sociální pracovnice

Ambulantní činnost:

Ambulantní činnost pracoviště v uplynulém školním byla opět ovlivněna dalším stěhováním pracoviště. Tentokrát bylo nezbytné řešit další nečekané provizorium v podobě tísnivých prostor pracoviště v ulici M. Horákové, Hradec Králové 6. Počátkem září 2009 se situace provozně vyhrotila natolik, že bylo zjevné, že pokud nedojde k rychlému radikálnímu řešení situace ohledně neodpovídajících prostor, tak bude další provoz ambulance ohrožen. V této kritické době pomohly řešit situaci pozitivní reference o předchozí práci střediska. Ty ovlivnily postoje některých vlivných úředníků Magistrátu města Hradec Králové. Výsledkem byla skutečnost, že pracoviště získalo již v průběhu října 2009 kvalitní prostory v areálu bývalé základní školy Jih na Slezském předměstí. Největší podporu a pomoc pracoviště pocítilo od členky zastupitelstva - paní Nadi Štěrbové a vedoucí školského odboru Magistrátu města Hradce Králové paní ing. Synkové.

Pracoviště získalo kvalitní zázemí na dobu minimálně dalších pěti let a po výše uvedené personální změně na místě etopeda na jaře 2009, byly zajištěny všechny předpoklady pro další kvalitní činnost SVP. To se také projevilo nejen na zvýšeném objemu vykonané práce, ale také při obnově koncepčních změn a zaměření odborné ambulantní práce.

Odborný úsek

Díky získání kvalitního zázemí a obnovení personální stability týmu se obsahové zaměření **odborné práce SVP** začalo postupně proměňovat. U případové práce i nadále dominovalo mezi jednotlivými činnostmi psychologické a speciálně-pedagogické poradenství a diagnostika příčin poruch chování klientů. Zásadní koncepční změnou pracoviště je však tendence modifikovat preventivní programy střediska směrem ke stále mladší klientele. Jde o to zachytávat a ovlivňovat procesy v životě dětí - klientů SVP, které nejen vedou, ale **mohly by vést k jejich rizikovému chování**. Tato koncepční změna se projevuje v menší či větší míře u všech programů pracoviště a koresponduje se změnami v oblasti prevence kriminality dětí a mládeže Magistrátu města Hradce Králové.

Konkrétním příkladem je **obměna programu diagnostiky a následné péče o děti mladšího školního věku s podezřením na předchozí traumatizaci týráním či zneužíváním**. Program je realizován ve spolupráci s OSPOD a policií ČR. Jeho obměna spočívá v tom, že aktivitu při vyhledávání těchto dětí převzala policie ČR. V minulosti tuto roli mělo SVP, ale v současnosti není takovýto postup dovolen. Policie tak vytypovává rodiny, kde je předpoklad, že je v ní dítě traumatizováno. Informace o rodině jsou pak předávány na OSPOD a tam je pak část rodin směřována do SVP. Nárůst klientů s touto problematikou je podmíněn také větší odvahou a angažovaností jednoho z rodičů chránit své dítě před domácím násilím ze strany některého z dalších příbuzných. Z uvedeného vyplývá, že oživení této práce je logickou reakcí na zvyšující se společenskou poptávku odtabuizovávat téma týrání a zneužívání dětí. **V projektu Bezpečná třída** byla v uplynulém roce potvrzena skutečnost, že ředitelé většiny škol v Hradci Králové projevují tolik důvěry, že školy nemají potřebu téma poruch vztahů ve třídách tabuizovat a popírat. Naopak byl zaznamenán převis poptávky škol po spolupráci s SVP. To je příznivý signál ukazující na to, že ředitelé škol chtějí případné problémy ve svých třídách aktivně řešit. Rubem této skutečnosti bylo to, že pracoviště SVP muselo na nějakou dobu velké množství zakázek škol odkládat, což v případě závažných poruch vztahů mezi žáky, které mají většinou charakter akutního krizového stavu, nebylo příznivé. Na základě této zkušenosti je zřejmé, že do budoucna bude potřebné více kombinovat přímou práci s dětmi ve třídách s odborným metodickým vedením pedagogů - třídních učitelů potenciálně ohrožených tříd. Cílem je, aby třídní učitelé, především 6. ročníků základních škol, aktivně přistupovali k formování zdravého sociálního klimatu svých tříd a kvalitních vztahů mezi žáky. Na základě těchto úvah plánujeme pro příští školní rok pilotní

program spolupráce s několika vybranými třídami 6. ročníku základních škol a metodicky zaměřenou skupinou třídních učitelů těchto škol. Pokud se potvrdí efekt takto zaměřené preventivní práce, pak bude snahou tuto metodu v budoucnu postupně rozšiřovat. Dobrou zprávou je také to, že po několika letech se podařilo v projektu Bezpečná navázat spolupráci SVP s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hradci Králové, tedy konkrétně s okresním metodikem prevence - Mgr. Kristýnou Konárovou. Nový odborný garant projektu v SVP - Mgr. René Hůlek v současnosti konzultuje možnosti vzájemné spolupráce obou subjektů a zároveň vypracovává další koncepci projektu.

Zmíněná tendence pracovat se stále mladšími klienty se potvrzuje i při ohlédnutí se do minulosti a to při porovnání údajů z uplynulého školního roku s rokem předchozím. Příkladem toho je skutečnost, že zatímco ve školním roce 2007-08 tvořili klienti ve věku od 15 do 19 let 34% z celkového počtu klientů SVP, tak ve šk.roce 2008-09 to bylo již pouze 25% celkové klientely s tím, že zvýšilo procentuální zastoupení klientů všech mladších kategorií, včetně dětí předškolního věku.

Nejčastějším iniciátorem spolupráce s SVP byla v roce 2008-09 rodina dítěte a to u 64% případů. Hlavními důvody příchodu klientů do střediska byly školní problémy (36%), dále rodinné problémy (29%) a osobnostní problémy klientů (23%).

Provozní úsek

Bylo již řečeno, že z hlediska provozu pracoviště bylo zcela zásadní získání odpovídajících prostor jako základního předpokladu pro kvalitní poskytování služeb klientům.

Dalším stabilizujícím prvkem pro vlastní provoz pracoviště bylo doplnění týmu po odchodu etopeda - Mgr. Jany Sonntagové. Vzhledem k tomu, že pracoviště nemá své provozní zaměstnance, tak úkoly související s provozem jsou rozděleny mezi jednotlivé členy pracovního týmu, kteří je plní nad rámec předepsaného popisu práce. Největší podíl při zajištění provozních záležitostí zabezpečuje sociální pracovnice paní Bc. Michaela Hochmannová a mj. i v tomto ohledu je velmi důležitým členem pracovního týmu.

Údaje o aktivitách a prezentaci pracoviště:

Psychologická a speciálně-pedagogická diagnostika dětí - rodičům pomáháme zjišťovat příčiny výchovných potíží a poruch chování dětí. To umožňuje efektivně hledat vhodné postupy a východiska pro řešení aktuálních problémů – např. nerespektování autorit (rodičů či učitelů), záškoláctví, agresivní projevy, lži, podvody, krádeže a jiná trestná činnost, kontakty se závadovou partou, toulání a útěky z domu, apod.

Výchovné a psychologické poradenství – v důvěrném poradenském rozhovoru si rodiče mohou ověřit vhodnost působení dosavadních vnějších vlivů i vlastních výchovných přístupů vůči dítěti. Případně mohou získat další doporučení a inspiraci, jak tyto věci měnit v zájmu budoucího zdárného vývoje dítěte.

Odborná pomoc při podezření, že je dítě šikanováno – v případech školní šikany lze využít propracovaný systém pomoci (viz projekt Bezpečná třída) ve kterém je možné i za přispění dalších spolupracujících institucí hledat účinné způsoby řešení nepříznivého stavu (služba je určena dětem, rodičům i školám).

Odborná terapeutická pomoc při zvládání krizových stavů, vztahových a osobních problémů dětí a adolescentů – jde o dlouhodobější formy spolupráce, kdy klienti prostřednictvím hlubšího sebepoznání objevují vlastní zdroje pro překonávání svých problémů (akutní krizové stavy, poruchy chování, sociální izolovanost dětí, školní fobie, depresivní stavy, separační, partnerské a další specifické problémy adolescentů, apod.)

Diagnostika a následná péče o děti týrané a zneužívané – v případech podezření na týrání či zneužívání dětí je důležité buď přímo, nebo ve spolupráci s pracovníky oddělení sociálně – právní ochrany dětí Magistrátu města Hradce Králové zajistit možnost v SVP Domino objektivně posoudit míru a způsob traumatizace takto ohrožených dětí. To následně umožní hledat další vhodný způsob péče o takovéto děti.

Metody rodinné terapie – práce s celou rodinou může být velmi efektivní způsob řešení konkrétních obtíží. Pokud je jejich příčinou výraznější nerovnováha v systému rodinných vztahů, pak se můžeme pokusit společnou prací zprostředkovat žádoucí změny směřující k řešení problémů dítěte i rodiny.

Psychologické vyšetření se zaměřením na profesní orientaci dítěte – volba vhodného studijního nebo učebního oboru u dítěte na konci povinné školní docházky je důležitým předpokladem pro jeho další úspěšné začleňování do společnosti. V případě nejasností pomůžeme odpovědět na otázku: „Na které škole dále pokračovat po ukončení 9. třídy základní školy?“

Specifická práce s nezletilými a mladistvými pachateli trestné činnosti – jde o speciální programy, ve kterých figurují jako partneři další instituce. Určitá skupina pachatelů trestné činnosti má zde možnost na podnět úřadů využít nabídku našich služeb jako jednu z forem svého alternativního trestu. Významným cílem obou projektů je eliminace nebezpečí možné kriminální kariéry klienta v budoucím období.

Prezentace pracoviště v odborné i rodičovské veřejnosti probíhá na několika rovinách. Především jde o pravidelnou aktualizaci webových stránek pracoviště: <http://www.svp-domino.cz/>.

Dále k prezentaci pracoviště přispívá také spolupráce na některých, výše uvedených, projektech s dalšími subjekty v Hradci Králové a snaha pracoviště reagovat na společenské změny a aktuální potřeby města Hradce Králové v oblasti prevence kriminality dětí a mládeže. K prezentaci pracoviště napomáhají také příspěvky pracovníků SVP do materiálů vydávaných odborem školství Magistrátu města Hradce Králové. Brožované texty jsou vydávány postupně, mají poradenský a osvětový charakter a snaží se vést rodiče dětí základních škol k tomu, jak předcházet a řešit určité typy problémů.

Kvantitativní přehled o odborné činnosti ambulance SVP a počtech klientů SVP

	Počet	Předškolní	Plní školní docházku	Po ukončení školní docházky
Počet klientů v ambulanci péči	242	15	165	62
Noví klienti ambulanci pracoviště	220	15	147	58

Typ činnosti	Počet konzultací	Počet JOV
Poradenství	723	1807
Krizová intervence	43	110
Individuální terapie	149	447
Skupinová terapie	2	8
Diagnostika	228	650
Práce s problémovou třídou	156	649
Práce s rodinou	64	236
Celkem	1365	3907

Pracoviště Kompas

Základní údaje o pracovišti

Středisko výchovné péče KOMPAS je ambulantním poradenským a terapeutickým zařízením pro práci s dětmi a mládeží s poruchami chování a rizikovými faktory vývoje.

Středisko působí v Náchodě od r. 1998. Až do roku 2001 bylo samostatným právním subjektem řízeným MŠMT, od roku 2001 je součástí Dětského diagnostického ústavu Hradec Králové. Sídli v Náchodě v ul. Smiřických 1237.

KOMPAS se již druhým rokem nachází v nové budově, kde sídlí společně s Pedagogicko- psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem. Toto komplexní poradenské pracoviště lze nalézt v klidné budově bývalého internátu ve čtvrti Plhov. Společným poradenským centrem uvedených institucí jsou pro rodiče s dětmi zajištěny v jednom místě komplexní služby pro celé spektrum vývojové problematiky dětí a mládeže školního věku.

Cílem a smyslem práce, kterou ambulance vykonává, je především sekundární prevence osobnostních a profesních selhávání u tzv. rizikových jedinců /dětí a mládeže od 3 do 24let/ právě tak, aby v rámci jejich vývoje nedocházelo k nežádoucím omezením rozvoje a vzdělávacích možností, k narušení nebo rozbití jejich osobních vztahů, aby nemusely být problémové děti odebírány z rodin a umísťovány do výchovných ústavních zařízení.

V neposlední řadě je obsahem práce střediska i prevence závažných sociálně patologických jevů s cílem, aby se problémové děti a mladí lidé nezačleňovali do rizikových skupin jako např. asociální party, extrémistická hnutí apod.

Cílem naší práce je též pomáhat klientům a jejich rodinám řešit náročné životní situace, aby se zlepšila kvalita jejich života a předcházelo se dalším selháním.

Přehled pracovníků pracoviště SVP

Provoz střediska zajišťuje 5 odborných zaměstnanců.

Ve školním roce 2008/09 došlo k drobným personálním změnám výměnou místa jedné z psychologek za speciální pedagožku vracející se z mateřské dovolené. Provoz tak zajišťují 2 psychologky s víceletou praxí v oboru, 2 speciální pedagožky a sociální pracovnice.

Díky takto stabilnímu a proškolenému týmu se podařilo nejenom standardně vyřešit všechny požadavky klientů a škol, ale rozvinout i další odborné činnosti s novými prvky a metodami, které se v praxi osvědčily.

Kvalifikace odborného týmu: všichni uvedení zaměstnanci mají vedle své VŠ a SŠ odbornosti absolvovaný dlouhodobý psychoterapeutický výcvik i další kurzy, např. arteterapie, videotrénink interakcí, výcvik v krizové intervenci, výcvik v komunikačních

strategiích, výcviky v rodinné a systemické terapii, užívají nových diagnosticko-intervenčních metod. Mohou tedy poskytovat vysoce odborné služby poradenské i terapeutické. V průběhu celého roku probíhala kontinuálně týmová a případová supervize pracoviště, která je velkým přínosem pro zkvalitnění odborné úrovně ambulance.

Ambulantní činnost

Ambulance nabízí jak standardní psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku, tak v návaznosti na ně i odborné poradenství i terapeutické intervence, a to jak dětským klientům a mladistvým s problémovým vývojem, tak i jejich rodičů a zákonným zástupcům.

V řešení jednotlivých případů uplatňujeme individuální krátkodobou i dlouhodobou terapii, tak i práci ve skupinách. Rodinám s problémovým dítětem nabízíme v indikovaných případech i rodinnou terapii.

V daném období byla 18 klientům poskytnuta krizová intervence, ať již se jednalo o dřívější klienty střediska nebo i o nové zájemce v akutním krizovém stavu, kterým byla po intervenci buď nabídnuta naše péče, nebo byli nasměrováni na jiné odborné instituce. K odborné práci patří poradenský servis a spolupráce se školami okresu, sociálními službami a dalšími odbornými pracovišti.

V letošním školním roce využilo služby střediska celkem 209 klientů od předškolního do dorostového věku, z toho bylo 157 nových případů a zbývající byli klienti, kteří po určité době obnovili kontakt se střediskem.

Klienty střediska jsou ovšem i rodiče a další zákonní zástupci, kterým pracoviště vedle poradenství poskytuje i možnost rodinné terapie a další odborné konzultace směřované k řešení problematiky poruch chování v kontextu rodiny. Průměrná délka spolupráce s klienty je 3 až 6 měsíců průběžných návštěv v týdenních či čtrnáctidenních intervalech, s každým klientem a jeho zástupci je sepsán individuální plán, dohoda o řešení jeho případu a jeho rozvoje.

Vedle případové práce poskytuje SVP KOMPAS i preventivní a intervenční služby přímo ve školách, jedná se především o skupinovou práci s třídními kolektivy s narušenými vztahy či počínající šikanou. V letošním školním roce bylo realizováno 114 dvouhodinových bloků programů s problémovými třídami.

Vedle těchto odborných úkonů pracoviště poskytuje i metodické a primárně preventivní služby školám, především výchovným poradcům a pedagogům, v poslední době nejčastěji jako odbornou přípravu pro zvládání narůstající agresivity a šikany ve školských zařízeních.

Údaje o aktivitách a prezentaci pracoviště:

Středisko se v převážném čase věnuje výše popsané a vyčíslené odborné práci. Jako nadstandardní činnost nabízí okrajově svým klientům jednodenní prázdninové akce převážně zájmově rekreačního charakteru s mírně zátěžovým programem, kterých se účastní hlavně děti z výchovně málo podnětných a sociálně slabších rodin.

K prezentaci ambulance přispívá především její aktivní a pravidelná komunikace se školami a školskými subjekty, i se sociálními odbory městských úřadů. Z narůstajícího počtu klientů i zájmu pedagogů o odborné poradenství nebo metodické schůzky k řešení sociálně patologických jevů na školách je patrné, že tato cesta prezentace je úspěšnější, než pouhá distribuce letáků a prezentace zařízení např. na PC.

Vedoucí i pracovníci SVP KOMPAS touto cestou děkují všem odborným i dalším subjektům, ředitelům, učitelům škol, spolupracujícím sociálním pracovníkům i kolegům dalších pracovišť subjektu za dobrou spolupráci i za zajímavé podněty pro svou práci.

Kvantitativní přehled o odborné činnosti ambulance SVP a počtech klientů SVP

	Počet	Předškolní	Plnění školní docházky	Po ukončení školní docházky
Počet klientů v ambulantní péči	209	12	130	67
Noví klienti ambulantního pracoviště	157	11	91	55

Typ činnosti	Počet konzultací	Počet JOV
Poradenství	282	524
Krizová intervence	18	41
Individuální terapie	872	1744
Skupinová terapie	17	181
Diagnostika	62	232
Práce s problémovou třídou	114	908
Práce s rodinou	646	1315
Celkem	2011	4945

pracoviště Varianta

Základní údaje o pracovišti

SVP Varianta Broumov (dříve Kompas) pracuje již druhým rokem jako samostatné pracoviště v rámci DDÚ v Hradci Králové.

SVP Varianta je jediným zařízením speciálního a poradenského typu, které poskytuje v regionu Broumova komplexní poradenský servis a pomoc dětem, studentům a školám.

Personální zabezpečení

Pracuje zde odborně erudovaný tým, který standardně řeší potřeby klientů v dané spádové oblasti.

Přetrvává problém spojený s funkcí speciálního pedagoga. I přes velkou snahu se Bc. Evě Heflejšové nepodařilo nastoupit na VŠ, v přechodném období bychom uvítali možnost případné pomoci z jiného pracoviště – speciální pedagog na minimální úvazek – např. 0,10. Psycholožka paní Maixnerová absoluuje psychoterapeutický výcvik zaměřený na rodinnou terapii a obohacuje svou práci dalšími metodami práce s klienty.

Ambulantní činnost

Ambulantní činnost byla zaměřena na poradenskou činnost, individuálně a skupinově-terapeutickou činnost. Standardně probíhala diagnostika – psychologická, etopedická a sociální. Ke standardní činnosti patří poradenský servis pro školy. Prohloubila se spolupráce se SPOD v Broumově. K odborné práci patří i spolupráce a poradenský servis se školami v jednotlivých městech regionu. Za základ naší odborné práce je považována psychologická a etopedická diagnostika. Na základě této diagnostiky docházejí klienti na individuální a skupinovou terapii. Mezi další činnosti patří poskytování krizových intervencí a intervenčních služeb i ve školách. Další aktivitou jsou preventivní programy pro třídní kolektivy. V tomto školním roce pracovalo středisko se třemi výchovnými skupinami dle věkových kategorií a

problematicky. Skupiny byly tvořeny z 8-10 klientů a délka sezení byla 60 minut. První skupinu tvořili žáci základní školy do 12-ti let, především s ADHD a ADD a souvisejícími PCHO. Druhou skupinu tvořily dvě podskupiny složené z žáků základních škol druhého stupně, kdy obsahem zakázky byly problémy školního neprospěchu, vztahová problematika a složitá rodinná situace. Klienty SVP byli také studenti, a to především z Gymnázia Broumov, SŠ a SOU Velké Poříčí nad Metují a SOU Teplice nad Metují.

Odborný úsek

Odborná práce SVP je zaměřena na odbornou intervenci a reedukaci poruch chování (psychologická, speciálně-pedagogická diagnostika, individuální, skupinová a rodinná terapie) a dále zahrnuje preventivní a metodické aktivity v oblasti sociálně-patologických jevů tj. práce s třídními kolektivy, intervenční programy, diagnostika třídních kolektivů, spolupráce s pedagogy a sociálními pracovníky.

Provozní úsek

SVP provozní zaměstnance nemá, pouze Bc. Eva Hetflejšová pracuje na dohodu o provedení práce jako uklízečka.

Kvantitativní přehled o odborné činnosti ambulance SVP a počtech klientů SVP

	Počet	Předškolní	Plnění školní docházky	Po ukončení školní docházky
Počet klientů v ambulantní péči	95	4	79	13
Noví klienti ambulantního pracoviště	62	4	52	9

Typ činnosti	Počet JOV
Individuální terapie	1096
Skupinová terapie	420
Služby rodičům	511
Krizová intervence	10
Diagnostika	315
Poradenství	48
Práce s třídním kolektivem	372
Celkem	2772

Aktivity a prezentace SVP

Díky novému a kompletnímu týmu odborníků se podařilo standardně vyřešit požadavky klientů a škol, ale i rozvinout další odborné činnosti s novými prvky a metodami. Pokračovali jsme v preventivně výchovné práci se skupinou romských dětí od 12 -15 let a navázali tak na předešlý úspěšný projekt. Byla uspořádána výstava z děl této klientely s arteterapeutickou tematikou v Informačním centru MěÚ v Broumově. Tyto naše aktivity byly prezentovány opakovaně nejen v regionálním tisku, ale též v Mladé frontě. Další novou aktivitou na závěr školního roku byla série pořadů zabývajících se kultem EMO. Prvních 14 dnů v měsíci červenci byl v prostorách SVP Varianta příměstský tábor, který využili nejen klienti SVP, ale též děti doporučené ze SPOD v Broumově.

V květnu roku 2009 jsme byli přizváni do pracovní skupiny zaměřené na komunitní plánování na Broumovsku. Tato pracovní skupina byla iniciována ze strany Úřadu vlády, Odboru pro sociální začleňování. Pracovní skupina je vedena Bc. Michalem Kratochvílem z Oddělení lokálních koncepcí.

Zároveň jsme navázali spolupráci s novou neziskovou organizací ROMODROM, která od poloviny roku zaštiťuje terénní sociální pracovníky v Bromově a okolí.

V průběhu tohoto roku se na nás obrátily opakovaně školy z Trutnova a Dvora Králové. Spolupráce s nimi probíhá od září 2008. Tato žádost o spolupráci je nejlepším zhodnocením naší práce, neboť školy měly o naší činnosti dobré reference.

Pracoviště Mimoza

Základní údaje o pracovišti

Středisko výchovné péče MIMOZA v Ústí nad Orlicí je součástí Dětského diagnostického ústavu v Hradci Králové. Samostatně působí v regionu bývalého okresu Ústí nad Orlicí jako ambulantní zařízení poskytující poradensko – terapeutickou a preventivně – výchovnou péči dětem a mládeži v obtížné životní situaci, převážně spojené s poruchami chování a rizikovými faktory vývoje.

Ambulance je rok nově situována ve středu města- na centrálním náměstí Ústí nad Orlicí, čímž je zajištěná vyšší dostupnost, i propagace našeho zařízení.

Práce střediska je zaměřena na přímou odbornou intervenci v oblasti diagnostiky a reedukace poruch chování (psychologická a speciálně pedagogická – etopedická diagnostika, individuální a rodinné terapie, práce se skupinou) a zahrnuje také širší preventivní a metodické aktivity v oblasti sociálně – patologických jevů (diagnostika třídních kolektivů a intervenční programy ve školách, integrace žáků s poruchami chování, spolupráce s pedagogy a sociálními pracovníky).

Přehled pracovníků pracoviště SVP

V letošním školním roce prošla ambulance SVP Mimoza personálními změnami: Od ledna 2009 pracujeme v celkovém počtu pěti zaměstnanců: 2 psychologové (celkem 1,3 úvazku), speciální pedagog (1,0 úvazek), vychovatel (0,5) úvazku a sociální pracovnice (1,0 úvazek).

Všichni pracovníci mají požadované vzdělání či se dále vzdělávají, jsou frekventanty psychoterapeutického výcviku a průběžně absolvují další kurzy a semináře.

Činnost ambulance

Již rok se nachází naše pracoviště na nové adrese. Situace se již stabilizovala a na nové prostředí jsme si zvykli my i naši klienti a spolupracující instituce.

Ambulantní činnost je zaměřena primárně na *poradenskou, individuálně-terapeutickou činnost, rodinnou terapii a poradenství a odbornou psychologickou diagnostiku.*

Pedagogicko-psychologické, ale i právní poradenství je poskytováno na vysoké úrovni všemi pracovníky, včetně sociální pracovníce. **Individuálně-terapeutické a rodinné konzultace** poskytují pracovníci s nejvyšší kvalifikací a zkušenostmi. Poskytujeme i **krizové intervence**, jak samotným klientům, tak jejich rodinám, v celém spektru problematiky, máme v této oblasti také potřebné vzdělání.

V oblasti **práce se skupinou** probíhají již tradičně v našem středisku jednodenní interaktivní preventivně výchovné programy pro klienty ambulance, které jsou vystavěny na komunitním systému. Klienti se podílí na tvorbě pravidel pro program, poskytují si vzájemně zpětnou vazbu, hodnotí svoje projevy chování, snaží se vzájemně nalézat různá řešení problémů. Témata programů jsou volena ekvivalentně problémům klientů, vychází a navazují na individuální plány klientů a jsou i součástí další práce s rodinou. Tyto programy jsou určitou náhradou terapeutických skupin, protože ta se v ambulantních podmínkách jen těžko vytváří. Neopomenutelná skutečnost je, že klienti jsou z celého okresu a finanční situace rodiny často neumožňuje pravidelné dojíždění na terapii.

Stále velký prostor v našem středisku má spolupráce se soudy. Stává se již téměř tradicí, že nezletilý klient dostane na základě rozhodnutí soudu uloženo *výchovného opatření* (na základě zákona 218/2003 Sb., §93 odst. 1, písm.b) absolvovat u nás *sociálně-terapeutický program*. Tato soudně „nařízená“ spolupráce již získává pevný rámec a klientela s touto problematikou nyní tvoří nedílnou součást práce naší ambulance. Tento rok připravujeme zcela nový program, který by, v jistém ohledu, mohl být alternativou programu probačního, který je souzen mladistvým. Náš program je koncipován pro děti, tedy do věku 15 let včetně, které se dostaly do konfliktu se zákony. Spolupráce se soudy a s kurátory pro děti a mládež je již navázána, od nového školního roku začne v *programu „Cesta a tam a zase zpátky“* fungovat první skupina dětí. Oproti dosavadním skupinám a komunitám zavádíme nový prvek, a to získání právního povědomí v míře adekvátní této věkové skupině.

Interaktivní programy pro třídní kolektivy, kde se vyskytují vztahové problémy mezi žáky, či v rámci školy i širšího sociálního kontextu, spojené se sociometrií, jsou další podstatnou součástí naší činnosti.

Programy jsou koncipovány pro třídní kolektivy jak základních škol, tak i škol středních. Program má strukturu tří setkání, v rámci kterých proběhne sociometrie, navazujeme podle věku a typu problému s interaktivní částí, která sestává z technik a činností podporujících učení se sociálním dovednostem, často plní i funkci diagnostickou. Žáci jsou zároveň vedeni k samostatnosti v uvažování, ke kultuře projevu, učí se formulovat své myšlenky a uvažovat o problému samostatně.

Oproti minulým letům, kdy jsme tento program pořádali i jako zcela preventivní, byli jsme nuceni nabídku omezit pouze pro kolektivy, kde se již vyskytla problematika náznaků šikany, komunikační problémy, nejrůznější poruchy v rámci vztahů ve třídě, ale přibýlo i problémů ve vztazích kolektiv x učitel. I když má program poměrně jasnou a lety ověřenou koncepci, je stále velmi variabilní a jsme schopni se přizpůsobit i velmi specifickým situacím a potřebám kolektivu i vyučujících.

Zcela nově koncipovaný je **program „Naše loď“** pro žáky prvního stupně. Zatím byly naše zkušenosti se sociometrií a prací ve třídním kolektivu s rizikem, či existencí sociálně-

patologických jevů, spjaté především s druhým stupněm ZŠ, výjimečně jsme tyto programy modifikovali pro 5., popř. i 4. ročník ZŠ. Tento rok jsme vyšli vstříc poptávce po programu, který by byl vhodný pro první tři ročníky ZŠ. Přizpůsobili jsme tak naši nabídku poptávce, která, bohužel je stále velká a skutečností je i trend snižování věku dětí, v rámci této problematiky.

Rok máme v nabídce pro žáky 6. tříd, tedy první ročníky druhého stupně ZŠ - interaktivní program/beseda na téma vztahů ve třídě **a prevenci sociálně patologických jevů**. Jedná se o rozšířenou a vzhledem k věku dětí upravenou verzi besedy pro první ročníky ZŠ, která zůstává v nabídce. V obou případech vycházíme ze zkušenosti vyššího rizika výskytu patologických jevů při přestupu na vyšší stupeň, spojeného s nově se stmelujícími kolektivy. Oba typy programů máme v nabídce na začátku školního roku- pro měsíce září a říjen.

Letošní školní rok jsme si my i naši klienti zvykali na nové prostory, což bylo pro klienty, vzhledem k podstatně lepší dostupnosti příznivé, my jsme se však potýkali se řadou provozně-technických problémů, které ještě stále řešíme.

Další aktivity střediska

Středisko aktivně spolupracuje s OSPOD sedmi pověřených městských úřadů (Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto, Česká Třebová, Lanškroun, Králupy a Žamberk, Litomyšl).

Pokračuje činnost detašovaného pracoviště v Litomyšli a detašovaného pracoviště v Králikách, což je velkým přínosem pro klienty v tíživé sociální situaci, zároveň je tak navázána i velmi komplexní spolupráce s příslušnými Orgány sociálně právní ochrany dětí, která se v našem případě jeví jako velmi dobrá. Zároveň v této spádové oblasti probíhá i nadstandardně dobrá spolupráce se školami a dalšími spolupracujícími institucemi. S ohledem na velkou spádovou oblast regionu Ústí nad Orlicí, často velmi obtížnou sociální situaci našich i potencionálních klientů, vstoupili jsme v jednání s MÚ ve Vysokém Mýtě a v Lanškrouně, abychom i zde mohli zahájit užší spolupráci a vyšli tak klientům vstříc. Z těchto okrajových oblastí se nám vytrácejí klienti, protože jsme pro ně již obtížně dostupní a jeví se nám jako naprosto nezbytné tato detašovaná pracoviště nově provozovat. Celkový počet pracovišť by tak byl dostatečný, aby pokryl potřeby klientů a zvládli jsme tuto zátěž i personálně.

I v tomto školním roce jsme součástí „pracovní skupiny“ složené ze zástupců PMS, soudu, státního zastupitelství, pracovníků OSPOD, PPP, policie ČR, zástupců poskytovatelů probačních programů – společně se chceme věnovat prevenci kriminality v okrese Ústí nad Orlicí a jsme zváni na pracovní schůzky, kterých se účastníme. Nadále jsme zapojeni do pracovní skupiny komunitního plánování pro skupinu mládeže a prevence sociálně patologických jevů.

Spolupracujeme s pobytovými středisky výchovné péče – se Střediskem výchovné péče Návrat v Hradci Králové a především se Střediskem výchovné péče Pyramida v Pardubicích, okrajově spolupracujeme s SVP Ostrava a Brno, Kelč (využívají zejm. klienti starší 15 let).

Kvantitativní přehled o odborné činnosti ambulance SVP a počtech klientů SVP

	Počet	Předškolní	Plnění školní docházky	Po ukončení školní docházky
Počet klientů v ambulantní péči	165	0	128	37
Noví klienti ambulantního pracoviště	121	0	91	30

Typ činnosti	Počet konzultací	Počet JOV
Poradenství	169	323
Krizová intervence	12	28
Individuální terapie	231	472
Skupinová terapie	0	0
Diagnostika	117	163
Práce s problémovou třídou	67	650
Práce s rodinou	348	722
Celkem	944	2358

Pracoviště Pyramida**Základní údaje o pracovišti**

Středisko výchovné péče Pyramida bylo založeno dne 1. 1. 1997, nejprve pouze s ambulantním oddělením, jako součást Integrované střední školy stavební Pardubice – Stavařov, později patřilo pod sloučenou školu s názvem Střední odborná škola stavební, Střední odborné učiliště stavební a Učiliště Rybitví.

Dne 1. 4. 1997 byl přijat první klient do internátního oddělení. V červenci 1998 SVP Pyramida změnilo své sídlo a bylo přestěhováno do obce Rybitví. Z důvodu nedostatečné kapacity bylo v měsíci lednu 1999 MŠMT rozšířeno o druhou výchovnou skupinu v internátním oddělení.

Od 1. 9. 2000 bylo SVP Pyramida odděleno od SOŠ, SOU a U stavebního Rybitví a sloučeno s Dětským diagnostickým ústavem, střediskem výchovné péče, základní školou a školní jídelnou, Hradec Králové.

Během září – prosinec 2000 pracovala jedna výchovná skupina i jako denní stacionář.

Od 1. 9. 2001 se jedna ze skupin internátního oddělení změnila na výchovně léčebnou skupinu pro děti s nařízenou ústavní výchovou, jež byla organizačně přičleněna k diagnostickému ústavu.

V roce 2004 bylo otevřeno nové ambulantní oddělení na sídlišti Polabiny I, toto oddělení bylo z organizačních důvodů v prosinci 2005 přestěhováno do Střediska výchovné péče Pyramida, Sokolovská 146, Rybitví, kde nadále poskytuje své služby.

Středisko výchovné péče poskytuje všestrannou preventivní speciálně pedagogickou péči a pedagogicko – psychologickou pomoc dětem s rizikem či s projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji a dětem propuštěným z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti. Klienti střediska jsou děti ve věku zpravidla od 6-ti do 18-ti let. Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění již vzniklých poruch chování a na prevenci vzniku

dalších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji, pokud již nenastal důvod k nařízení ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy.

Od září 2006 působí ve středisku výchovné péče 2 výchovné skupiny v celkovém počtu 12 klientů.

Pracovníci SVP Pyramida:

- 1 vedoucí
- 2 speciální pedagogové /etopedi/
- 3 psychologové
- 2 učitelé
- 4 odborní vychovatelé
- 1 sociální pracovníce
- 1 asistent pedagoga
- 2 asistent pedagoga pro noční služby
- 1 uklízečka
- 1 údržbář
- 1 administrativní pracovníce

Vzdělávací úsek

Počet klientů ve školním roce: 60

Počet žáků:

1. st. ZŠ	10
2. st. ZŠ	38
základní škola praktická	12
z toho děvčat	14
chlapců	46

90 % žáků se specifickými poruchami učení

Počty žáků podle ročníků a typů škol:

Počty žáků v jednotlivých ročnících školy	Žáci ZŠ	Žáci ze školy praktické/speciální
1. ročník		
2.		1
3.	2	1
4.	3	1
5.	5	
6.	12	2
7.	12	3
8.	10	2
9.	4	2
Celkem	48	12

Počty klientů dle kmenové školy:

Pardubický kraj		Královéhradecký kraj		Středočeský kraj	
Pardubice	17	Hradec Králové	2	Kutná Hora	6
Chrudim	8	Náchod	4	Kolín	6
Ústí nad Orlicí	11	.	1	Nymburk	1
Svitavy	5				

Školní práce probíhala systémově. Žáci nastupovali do školy s přehledem učiva ze své kmenové školy, které mělo být probíráno v SVP. Na základě této informace vyučující vypracovali individuální plány učiva všech předmětů.

V předmětech český jazyk, cizí jazyk a matematika klienti vypracovali vstupní testy. Vstupní testy z profilových předmětů slouží mj. ke stanovení posloupnosti probíraného učiva, ke korekci učiva a doplňování učiva z nižších ročníků.

Rozvrh hodin je v souladu s předměty a počtem jejich hodin podle vzdělávacího programu „Základní škola“ a „Vzdělávací program pro zvláštní školy“ s účinností od 1. září 2007.

Domácí příprava byla ukládána dle úrovně vědomostí žáků.

Na závěr pobytu klienti vykonali z profilových předmětů výstupní (porovnávací) testy. Výstupní testy po dvouměsíčním pobytu vykazovaly téměř vždy zlepšení znalostí. Výsledky výstupních testů ukazují možnost lepších výsledků tj. úspěchů, pokud klienti budou pokračovat v zavedeném systému. V mnoha případech se jednalo o vytvoření jiného vztahu k vyučujícím a k vyučovacím předmětům, což se projevovalo v chování klientů při vlastním vyučování. V mnoha případech bylo zcela odlišné od chování ve své kmenové škole. K závažnému narušování pracovní atmosféry ve třídě docházelo velice zřídka. Žáci byli vedeni k samostatnému zvládnutí učiva za pomoci vyučujícího.

Byly uskutečněny exkurze k volbě povolání a návštěva městské knihovny. Ve druhém pololetí se uskutečnil ozdravný pobyt žáků na horách formou školy v přírodě – Krkonoše – Benecko. Starší klienti navštívili Dětský diagnostický ústav v Hradci Králové, kde proběhla diskuze k důvodům, které vedly mládež k pobytu v tomto výchovném zařízení.

Pro děti byla přínosem práce asistenta pedagoga.

Výchovný úsek

Práce vychovatelů probíhá systémově a to s ohledem na individuální potřeby uvedené v zakázce klienta. Výchovná činnost se odehrává ve dvou úrovních. První úroveň je režimová a jednotlivé režimové prvky se v ní periodicky opakují. Klient si zvyká na fakt, že jeho den má pevnou strukturu, to mu dodává pocit jistoty, přehledu a orientace v prostředí a čase. Tato činnost zahrnuje přípravu na vyučování, sebeobslužné činnosti nebo osobní volno klientů. Druhou úroveň tvoří organizované volnočasové aktivity. Zde se klade důraz zejména na

sportovní a kulturní vyžití klientů. Důležitou součástí jsou též skupinové hry, ve kterých zlepšují své sociální dovednosti. O víkendech, kdy je pro volnočasové aktivity větší prostor, jsou klienti pro ně přijatelnou formou (návštěvou výstav, hradů apod.) seznamováni s kulturou a historií. Důležitou součástí práce s klienty je poskytování zpětné vazby jejich chování. K tomu slouží bodový systém hodnocení, který klientům poskytuje přesný obraz o jejich chování. V závislosti na tomto systému se odvíjí systém odměn a sankcí. Každý večer zároveň probíhá verbální hodnocení celého dne.

Výchovný úsek se taktéž podílel na organizaci školy v přírodě na Benecku a letního tábora pro klienty SVP na Seči.

Ambulantní činnost

Ve školním roce 2008/2009 došlo na ambulantním oddělení k personálním změnám na pozici etopeda i psychologa. Díky tomu muselo být pozastaveno poskytování služby preventivního programu pro třídní kolektivy. Důvodem bylo nutnost získat osvědčení k provádění diagnostiky pomocí sociometrických dotazníků. Toto osvědčení odborní pracovníci na konci školního roku získali, čímž je tato služba dostupná.

Během školního roku ambulance i nadále zajišťovala poradenské služby klientům a jejich rodinným zástupcům. V menší míře byly poskytovány i osobní poradenské služby samotným rodičům dětí, které zatím nebyly motivovány k tomu stát se klientem. K řešení problémů se v ambulantním oddělení přistupovalo komplexně, součástí tohoto přístupu byly telefonické, případně osobní konzultace s dalšími odborníky, se zaměstnanci OSPOD a se školami.

I v tomto roce se v našem zařízení pokračovalo v realizaci terapeutických programů uložených nezletilým v rámci výchovného opatření. Při práci s touto specifickou klientelou se nám osvědčilo, jako v minulých obdobích, pracovat s celým rodinným systémem. Problematickým prvkem práce s touto klientelou je však jejich kolísavá motivovanost ke spolupráci. To se zejména projevuje v nedostatečné docházce na terapeutická sezení, což má na terapeutický proces neblahý vliv. Úkolem ambulance bylo také připravovat, případně motivovat klienty pro nástup preventivně – výchovného pobytu v zařízení.

Odborný úsek

Do odborné činnosti pobytové části SVP Pyramida je zahrnuta práce etopedů a psychologů, kteří provádějí individuální a skupinové činnosti s klientem a jeho rodinou (zákonným zástupcem). Další z činností, kterou odvádějí odborní pracovníci, je spolupráce se sociálními pracovníky, učiteli kmenových škol klientů, dále se soudy a mediační-probační službou.

Odborná činnost etopeda – vstupní etopedický pohovor, formulování zakázky klienta na pobyt, etopedická diagnostika, individuální činnost s klientem formou řízených rozhovorů, pozorování, vyhodnocování úspěšnosti pobytu klienta vzhledem ke stanovené zakázce, psaní a kontrola závěrečných zpráv a doporučení, konzultace s rodiči. V rámci individuálních a skupinových činností s klienty využívá etoped arteterapeutické techniky zaměřené na celkové zklidnění, uvolnění a utváření sebepojetí.

Odborná činnost psychologa – vstupní pohovor s rodiči, formulace zakázky rodičů na pobyt klienta, komplexní psychologické vyšetření – intelektu, osobnostních předpokladů a rodinných vazeb, poradenství zaměřené na volbu povolání. Dále individuální činnosti s klientem formou psychoterapií, krizových intervencí a psychoedukací, spolupráce s rodinou, rodinná terapie, psaní závěrečných zpráv a stanovení prognózy dalšího vývoje dítěte, skupinová činnost s klienty formou relaxačních technik, psychogymnastika. Další z činností psychologa je poskytování intervize ostatním pedagogickým pracovníkům – vychovatelé, učitelé. V rámci zkvalitňování poskytovaných služeb a kariérového růstu psycholog absolvoval výcvikový kurz v metodě Rorchacha aplikovaného na dětskou populaci.

Etaped s psychologem společně vedou psychoterapeutické skupiny, které probíhají jednou týdně. Skupiny jsou zaměřené na skupinovou dynamiku, rozvoj spolupráce, řešení krizových situací ve skupině a na rozvoj a podporu individuálních schopností dítěte. Koordinují a směřují výchovnou a edukativní činnost ostatních odborných pracovníků.

Provozní úsek

Na provozním úseku pracovala v roce 2008/2009 sociální pracovnice, administrativní pracovnice, údržbář a uklízečka.

Aktivity a prezentace SVP

V září 2008 se Středisko výchovné péče zúčastnilo Týdne duševního zdraví, v rámci této akce proběhl týden otevřených dveří ve středisku a středisko prezentovalo svoji činnost na Pernštýnském náměstí.

V průběhu školního roku proběhly exkurze pro sociální pracovníky (OSPOD), studenty UHK a spolupracující instituce.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2008/2009 probíhaly vzdělávací aktivity pracovníků střediska pro získání další odborné kvalifikace.

Kvantitativní přehled o odborné činnosti ambulance SVP a počtech klientů SVP

Tabulky pobytové středisko:

	Celkem	Chlapci	Dívky
Počty klientů na pobytu	60	46	14
Počty předčasně ukončených pobytů	5	3	2

Typ činnosti	Počet konzultací	Počet JOV
Poradenství	123	260
Krizová intervence	101	207
Individuální terapie	934	1868
Skupinová terapie	754	1508
Diagnostika	237	597
Práce s problémovou třídou	0	0
Práce s rodinou	219	438
Celkem	2368	4878

Výchovné problémy vedoucí k pobytu v SVP	Počet klientů
Krádeže - doma	2
ve škole	1
na veřejnosti	2
Záškoláctví	28
Výchovné problémy - ve škole	15
doma	3
mimo domov	1
Útěky	2
Drogy	0
Vyšetřován policií	1
Závadová parta	5

Tabulky ambulantní středisko:

	Počet	Předškolní	Plnění školní docházky	Po ukončení školní docházky
Počet klientů v ambulantní péči	111	1	105	5
Noví klienti ambulantního pracoviště	96	0	91	5

Typ činnosti	Počet konzultací	Počet JOV
Poradenství	61	122
Krizová intervence	33	68
Individuální terapie	519	1038
Skupinová terapie	27	55
Diagnostika	55	137
Práce s problémovou třídou	0	0
Práce s rodinou	214	427
Celkem	909	1847

6 Údaje o pracovnících

Počet pracovníků:

	<i>fyzických</i>	<i>přepočtených</i>
DDÚ, Říčařova 277	58	57,36
SVP	52	47,96
Škola	12	12,00
Celkem	122	115,77

Kvalifikační předpoklady

výchovně vzdělávací úsek a odborný úsek

pracovníků 91

středoškolské vzdělání	26
vysokoškolské vzdělání	65
psychoterapeutický výcvik	15

dle úseků

Úsek	počet	kvalifikace	
		ÚSO	VŠ
Učitelé	12		12
Vychovatelé	63	25	37
Psychologové	16		16
Zdravotnice	1	1	

ostatní úseky (sociální úsek, účtárna, provoz)

pracovníků 31

základní vzdělání	4
střední odborné vzdělání	14
úplné střední odborné vzdělání	7
vysokoškolské vzdělání	6

7 Hodnocení ekonomického úseku

Úvod

Pro zabezpečení své hlavní činnosti disponuje naše zařízení majetkem cca ve výši **78 658.500,54 Kč** dle níže uvedeného členění:

Účet 021 – Stavby, budovy	54 515.108,34
Účet 022 – Samostatné mov.věci soubory mov. věcí	5 246.527,32
Účet 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek	848.094,21
Účet 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	661.996,96
Účet 031 – Pozemky	4 386.773,71

Organizace účtuje podle účtové osnovy a Postupů účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce č. 563/91 Sb. ve znění pozdějších změn a předpisů a dále dle prováděcí vyhlášky k Zákonu o účetnictví č. 505/2002 Sb. (dále jen prováděcí vyhláška).

Pro financování svých investičních potřeb využívá naše organizace kromě přidělené dotace od zřizovatele také vlastní zdroje (Fond reprodukce majetku).

Výše schváleného rozpočtu byla přidělována našemu zařízení v níže uvedeném členění:

- § 3132 Dětský diagnostický ústav
- § 3146 Středisko výchovné péče
- § 3114 Speciální základní škola

Závaznými ukazateli rozpočtu jsou NIV celkem, MP celkem, OON v členění dle §§ a limit počtu zaměstnanců.

Čerpání finančních prostředků ve sledovaném roce probíhalo v návaznosti na přidělený limit finančních prostředků plánovitě a s přihlédnutím k výši vlastních tržeb. Vyrovnání finančních prostředků a ekonomické zajišťování plánovaných úkolů probíhalo vždy plánovitě a v návaznosti na přidělený limit finančních prostředků. Měsíčně byly prováděny ekonomické rozborů hospodaření, jež byly podrobně analyzovány a na jejichž základě docházelo k průběžným kontrolám čerpaných finančních prostředků. Pro zlepšení činnosti hospodaření byl s účinností ode dne 1. 7. 2002 zaveden systém řídicí kontroly v souladu se zákonem č.320/2001 Sb. a prováděcí vyhláškou č. 64/2002 Sb. Tento systém zajišťuje zřejmý postup pro prováděné kontroly a odpovědnosti za její provedení. V souvislosti s tímto jsou veškeré připravované finanční operace důkladně prověřeny z hlediska správnosti a úplnosti podkladů, jsou dodržována kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti připravovaných finančních operací. Z našeho hlediska je zavedený kontrolní systém dostačující, průkazný a vede k celkovému vylepšení hospodaření se státními prostředky.

Byla dodržena kritéria čerpání finančních prostředků dle závazných ukazatelů rozpočtu. Nebyly překročeny NIV celkem, MP celkem a OON v členění dle jednotlivých § po zapojení FO a RF do hospodaření organizace.

Zapojení fondů do hospodaření organizace:

Ve sledovaném školním roce byl zapojen do hospodaření fond odměn ve výši **65.067,-Kč** na překročení přiděleného limitu mzdových prostředků.

Rezervní fond byl zapojen do hospodaření ve sledovaném školním roce ve výši **631.166.94 Kč**. Důvodem pro zapojení RF do hospodaření organizace bylo především plánované

stěhování odloučených pracovišť do nových prostor vyhovujících hygienickým normám a předpisům, což představovalo výrazný nárůst provozních nákladů v r. 2008. Na tyto náklady jsme požadovali přidělení finančních prostředků již v r. 2007, odborem 261 MŠMT nám byly poskytnuty, ale stěhování odloučených pracovišť se v r. 2007 nepodařilo zrealizovat. Tyto prostředky byly tedy převedeny do rezervního fondu a po dohodě se zřizovatelem byly rozpočtovány a použity v r. 2008. Dalším důvodem použití prostředků RF bylo, že předpokládaný deficit provozních prostředků vyčíslený na základě dohodovacího řízení nebyl zcela pokryt dotací od zřizovatele. Zapojení rezervního fondu do hospodaření organizace bylo rozpočtováno a schváleno odborem 261 MŠMT na základě poslední úpravy rozpočtu pro r. 2008.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl čerpán v souladu se stanovenými pravidly s rozpočtem čerpání FKSP (příspěvek na obědy, rekreace, kulturu a sport a životní jubilea.

Fond reprodukce majetku byl zapojen do hospodaření ve sledovaném školním roce v celkové výši **271.876,-Kč** v níže uvedeném členění:

1) DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Hradec Králové – pořízení zabezpečovacího a kamerového systému (investiční)

Investiční záměr byl schválen odborem 19 MŠMT dne 9. 4. 2009, čj.: 6825/2009-19.

Celkem bylo na výše uvedenou investiční akci uvolněno a profinancováno: 97.769,-Kč

2) DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Hradec Králové – Rekonstrukce dřevěné podlahy (investiční)

Investiční záměr byl schválen odborem 19 MŠMT dne 6. 8. 2008, čj.: 17382/2009-19.

Celkem bylo na výše uvedenou investiční akci uvolněno a profinancováno: 150.382,-Kč

3) Na vypracování studie – Zateplení objektu odloučeného pracoviště Rybitví (neinvestiční)

Schváleno odborem 19 MŠMT dne 3. 4. 2009, čj.: 1700/2009-19

Celkem bylo na výše uvedenou neinvestiční akci uvolněno a profinancováno 23.800,-Kč

Účelové dotace poskytnuté zřizovatelem ve sledovaném školním roce:

V kalendářním roce 2008 byla poskytnuta našemu zařízení v rámci Rozvojového programu „motivační složky platů **pedagogických** pracovníků „ § 3299/D7 účelová dotace ve výši **269.000,-Kč**. Účelová dotace byla čerpána v souladu s podmínkami o použití dotace. Nevyčerpané prostředky ve výši 480,-Kč byly dne 9. 1. 2009 převedeny na depozitní účet MŠMT včetně avíza k platbě.

V kalendářním roce 2009 v rámci Rozvojového programu „motivační složky platů **pedagogických** pracovníků „ § 3299/D7 byla přidělena našemu zařízení účelová dotace ve výši **1 763.000,-Kč** a dále v rámci Rozvojového programu „motivační složky platů **nepedagogických** pracovníků „ § 3299/D7 byla přidělena našemu zařízení účelová dotace ve výši **137.000,-Kč**. Účelové prostředky jsou čerpány v souladu s podmínkami o použití dotace. Z výše uvedené dotace poskytnuté v kalendářním r. 2009 bylo ve sledovaném školním roce vyčerpáno:

- na motivační složky platů nepedagogických pracovníků 137.000,-Kč

- na motivační složky platů pedagogických pracovníků 876.709,-Kč

Motivační složky platů pedagogických pracovníků budou vyčerpany do konce kalendářního roku 2009 v plné výši.

Dále ve sledovaném školním roce byly našemu zařízení poskytnuty účelové finanční příspěvky od Královéhradeckého kraje v celkové výši **166.736,-Kč**. Poskytnutá výše příspěvku byla plně využita a vyčerpana za účely níže uvedenými:

- 33.340,- příspěvek na nájemné- SVP Luční ul., Hradec Králové a pronájem třídy SVP Brandlova
- 70.000,- příspěvek na projekt Bezpečná třída – SVP Luční ul., Hradec Králové
- 63.396,- příspěvky na zajištění regionálních soutěží – DDÚ Hradec Králové

Hospodaření r. 2008 se podařilo dofinancovat po zapojení fondů (rezervního fondu a fondu odměn) do hospodaření organizace bez vzniklé ztráty s celkovým upraveným hospodářským výsledkem (ziskem) **+71.551,- Kč**. Hospodářský výsledek byl kryt finančními prostředky a byl navržen na příděl do fondu odměn, protože byl vytvořen výhradně z nedočerpaných prostředků na OON.

Provozování jiné činnosti

Provozování jiné činnosti ve sledovaném školním roce ani v letech minulých neprobíhalo.

Zajištění plánovaných úkolů

Ve sledovaném školním roce se podařily zrealizovat dvě investiční akce z vlastních zdrojů prostředků FRM, které bylo nutné realizovat z důvodu havarijního stavu.

- 1) Pořízení zabezpečovacího a kamerového systému na pracovišti DDÚ, Říčařova ul., HK
- 2) Rekonstrukce dřevěné podlahy na odloučeném pracovišti SVP Brandlova ul., HK

Dále se našemu zařízení podařilo získat investiční prostředky na zakoupení vícemístného vozidla pro naše odloučené pracoviště SVP. Obnova vozového parku z důvodu bezpečnosti byla v loňském školním roce i ve sledovaném školním roce prioritní z důvodu značného stáří a špatného technického stavu vozidel, které má organizace k dispozici.

Veškeré další plánované akce provozního charakteru byly realizovány v časovém sledu, tak jak vyplývalo z harmonogramu pro zajišťování provozu zařízení.

Čerpání investičních prostředků

Akce evidované v rámci programového financování ISROFIN :

- 1) DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Hradec Králové-Pořízení vícemístného osobního automobilu
Evidenční číslo ISPROFIN: 233 112-0460

Investiční záměr byl schválen odborem 19 MŠMT dne 26. 11. 2008, čj: 20505/08-19. Bylo provedeno výběrové řízení na nejvýhodnějšího dodavatele v souladu se směrnicí MŠMT. Vícemístný osobní automobil byl dodán a převzat na základě předávacího protokolu dne 8. 12. 2008. Žádost o schválení závěrečného vyhodnocení akce byla odeslána odboru 19 MŠMT dne 10. 2. 2009. Investiční prostředky byly čerpány v souladu s vydaným rozhodnutím o poskytnutí dotace.

Celkem bylo na výše uvedenou akci uvolněno a profinancováno: 609.306,-Kč

Čerpání investičních prostředků na akce neevidované v rámci programového financování ISPROFI hrazené z vlastních zdrojů FRM)

- 1) DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Hradec Králové – pořízení zabezpečovacího a kamerového systému (investiční)

Investiční záměr byl schválen odborem 19 MŠMT dne 9. 4. 2009, čj.:6825/2009-19.

Celkem bylo na výše uvedenou investiční akci uvolněno a profinancováno: 97.769,-Kč

Investiční prostředky byly čerpány v souladu se schváleným investičním záměrem.

- 2) DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Hradec Králové – Rekonstrukce dřevěné podlahy (investiční)

Investiční záměr byl schválen odborem 19 MŠMT dne 6. 8. 2008, čj.: 17382/2009-19.

Celkem bylo na výše uvedenou investiční akci uvolněno a profinancováno: 150.382,-Kč
Investiční prostředky byly čerpány v souladu se schváleným investičním záměrem.

Ostatní plánované úkoly

Jedním ze stěžejních plánovaných úkolů bude zahájit stavební akci na odloučeném pracovišti SVP Rybitví – Zateplení objektu. Na výše uvedenou akci je v současné době vypracován a zaslán ke schválení investiční záměr odboru 19 MŠMT. Tato plánovaná akce ještě není zařazena do financování a z tohoto důvodu není zřejmý termín její realizace. Věříme, že plánovaná akce bude zohledněna zařazena do financování v nejbližších letech.

Dále věříme, že se nám podaří v nejbližších letech dokončit plánovanou výstavbu víceúčelového hřiště. Tato akce byla odborem 19 MŠMT schválena a zaregistrována na základě vypracovaného IZ dne 10. 10. 2008. pod čj.: 24126/2007-48. Na výše uvedenou investiční akci jsou schváleny předpokládané náklady ve výši 9 000.000,-Kč, je vypracována a uhrazena projektová dokumentace a částečně jsou provedeny inženýrské činnosti. Stavba by měla být plně financována se systémové investiční dotace. Skutečné náklady budou známy po uzavření všech smluv o dílo.

Z dalších plánovaných úkolů je nutné dokončit obnovu vozového parku našeho zařízení, což se nám částečně daří z vlastních zdrojů (prostředků FRM) a dále pak z přidělených dotací odboru investic – 19 MŠMT. Obnova vozového parku je opodstatněně vzhledem ke stáří vozidel a z hlediska bezpečnosti pro převozy umístěných dětí v zařízení.

Provedené kontroly

Ve sledovaném školním roce byly zahájeny a dokončeny níže uvedené finanční kontroly.

1) Platebním výměrem ze dne 9. 10. 2008 bylo vyměřeno našemu zařízení daňové penále ve výši 141,-Kč. Jednalo se o neoprávněně vyměřené penále za období r. 2003 a r. 2005 (daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti), které muselo být odvedeno FÚ Hradec Králové. Toto penále bude vráceno na účet našeho zařízení na základě vydaného rozhodnutí FÚ.

Nebyla přijata nápravná opatření

2) OSSZ byla provedena kontrola pojistného, provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů v důchodovém pojištění.

Kontrolou bylo zjištěno, že organizace nezahrnula v r. 2007 do vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku peněžní plnění z FKSP při příležitosti jubilea 50 let. Z tohoto důvodu bylo vyměřeno organizaci penále ve výši 580,-Kč.

Přijatá opatření: Nedoplatek na pojistném plnění byl dodatečně odveden a proveden formou srážky ze mzdy v únorové výplatě r. 2008 u pracovníků, jímž byl příspěvek k životnímu jubileu vyplacen. V r. 2008 již postupovala organizace při výplatě životních jubileí v souladu s platnými předpisy.

3) Veřejnoprávní kontrola (dále jen „finanční kontrola“) provedená Finančním ředitelstvím v Hradci Králové

Kontrola byla zahájena dne 16. 3. 2009 a ukončena dne 19. 5. 2009. Předmětem kontroly bylo:

- správnost používání účelových prostředků, půjček a příspěvků poskytnutých ze SR, případně ze státních fondů
- dodržování povinností ve sledovaných obdobích, podle obecně závazných právních předpisů v kontrolované oblasti

K věcným nedostatkům, které byly kontrolou zjištěny, byla přijata nápravná opatření. Jednalo se zejména o to, že organizace rozdělovala dle pokynů zřizovatele MŠMT hospodářský výsledek do fondů hmotné zainteresovanosti pouze ve výši finančně krytého HV. Tuto skutečnost FÚ posoudil jako nedodržení rozpočtových pravidel. Dále je v jednání s místně příslušným FÚ, zda naše organizace jako nezisková bude muset zlepšený hospodářský výsledek (z nevyčerpané dotace od zřizovatele) i přes skutečnost, že neprovozuje jinou činnost zdaňovat. FÚ v Hradci Králové postoupil tuto skutečnost Ministerstvu financí. Doposud jsme neobdrželi vyjádření.

Kontrolou nebyly zjištěny takové nedostatky, z nichž by vyplývalo porušení rozpočtové kázně a neoprávněné čerpání finančních prostředků. Nebyl nařízen odvod za porušení rozpočtové kázně.

Péče o spravovaný majetek

Byla dodržena povinnost vyplývající ze zákona 563/91 Sb., pro provádění inventarizace v zařízení. Kontrolní činnost je tedy dodržena i z hlediska správy státního majetku. Inventarizace je v organizaci prováděna 1x ročně.

Dnem 5. 12. 2008 byla ředitelem zařízení vyhlášena fyzická a dokladová inventarizace majetku, zásob, finančního majetku, pohledávek a závazků na všech odloučených pracovištích.

Inventarizace probíhala dle stanoveného harmonogramu a pokynů k průběhu inventarizace v r. 2008.

Závěr

O průběhu inventarizace byla sepsána závěrečná zpráva. Inventarizací v r. 2008 nebyly zjištěny inventarizační rozdíly. Majetek byl řádně evidován, označován v průběhu roku inventárními čísly. Bylo zjištěno, že během roku byly veškeré změny evidovaného majetku včas podchyceny a hlášeny tak, aby během inventarizace nedocházelo k nejasnostem a pochybení.

Závěrem lze konstatovat, že naše zařízení neukončilo hospodaření v r. 2008 ani v letech minulých se záporným hospodářským výsledkem, nebyla přijata nápravná opatření.

Příloha, kap. 10:

- Výkaz zisku a ztrát
- Rozvaha

8 Koncepce rozvoje školského zařízení

Zhodnocení plnění úkolů

Průběžně se realizují vzdělávací a metodické programy pro pracovníky školského zařízení (viz plány metodických činností). Zůstává záměr navázat a pravidelně pokračovat v realizaci kasuistických seminářů, sloužících k výcviku týmu v případové práci.

S řediteli školských zařízení spádové oblasti byly projednány návrhy na změny struktury etopedické sítě ve vztahu k požadavkům zákona č. 109 i aktuálním potřebám (změny kapacit a transformace DVÚ na koedukované DD se školou, profilování domovů ve vztahu k věkovým charakteristikám umísťovaných dětí, akreditace speciální základní a zvláštní školy při každém DD se školou – umožní vřazování dětí s ohledem k místu bydliště i k sourozeneckým vazbám). Záměrem bude profilovat DD se školou také ve vztahu

k diagnostickým kategoriím dětí dle § 2, odst. 10, Zákona 109, a tím zlepšit podmínky pro efektivní péči.

Zřizovateli byl podán návrh na novelu zákona č. 109, do kterého byly zahrnuty i náměty zaslané od ředitelů spádových školských zařízení.

Koncepční záměry v časovém horizontu do 30. 9. 2010

- Realizovat vnitřní systém vzdělávání pracovníků dle stanovených priorit pro rok 2009/2010
- Zajištění plánovaných investičních akcí, včetně zahájení výstavby víceúčelového hřiště v areálu objektu Dětského diagnostického ústavu.
- Obsahová a strukturální optimalizace provozních a posudkových porad v zájmu jejich zefektivnění a lepšího propojení jednotlivých pracovních týmů, včetně systému výměny potřebných informací s pracovníky oddělení dlouhodobé péče
- Pravidelné zařazování námětů vybraných odborných činností s následnou diskuzí do metodické části porad
- Zefektivnění a sjednocení hodnotícího systému dětí, se zařazením širšího spektra motivačních prvků cílených k jednotlivcům i celým výchovným skupinám (soutěž o „nejlepší skupinu“ ...)
- Další propracování a prohloubení standardů kvality péče, zaměřené
 - a) k procesu přijímání a adaptace dětí v ústavu, včetně realizace případových konferencí s pracovníky OSOD u problémových kauz
 - b) k odborným činnostem s dětmi a monitorování jejich účinnosti
 - c) k ukončování pobytu dětí a procesu opouštění péče

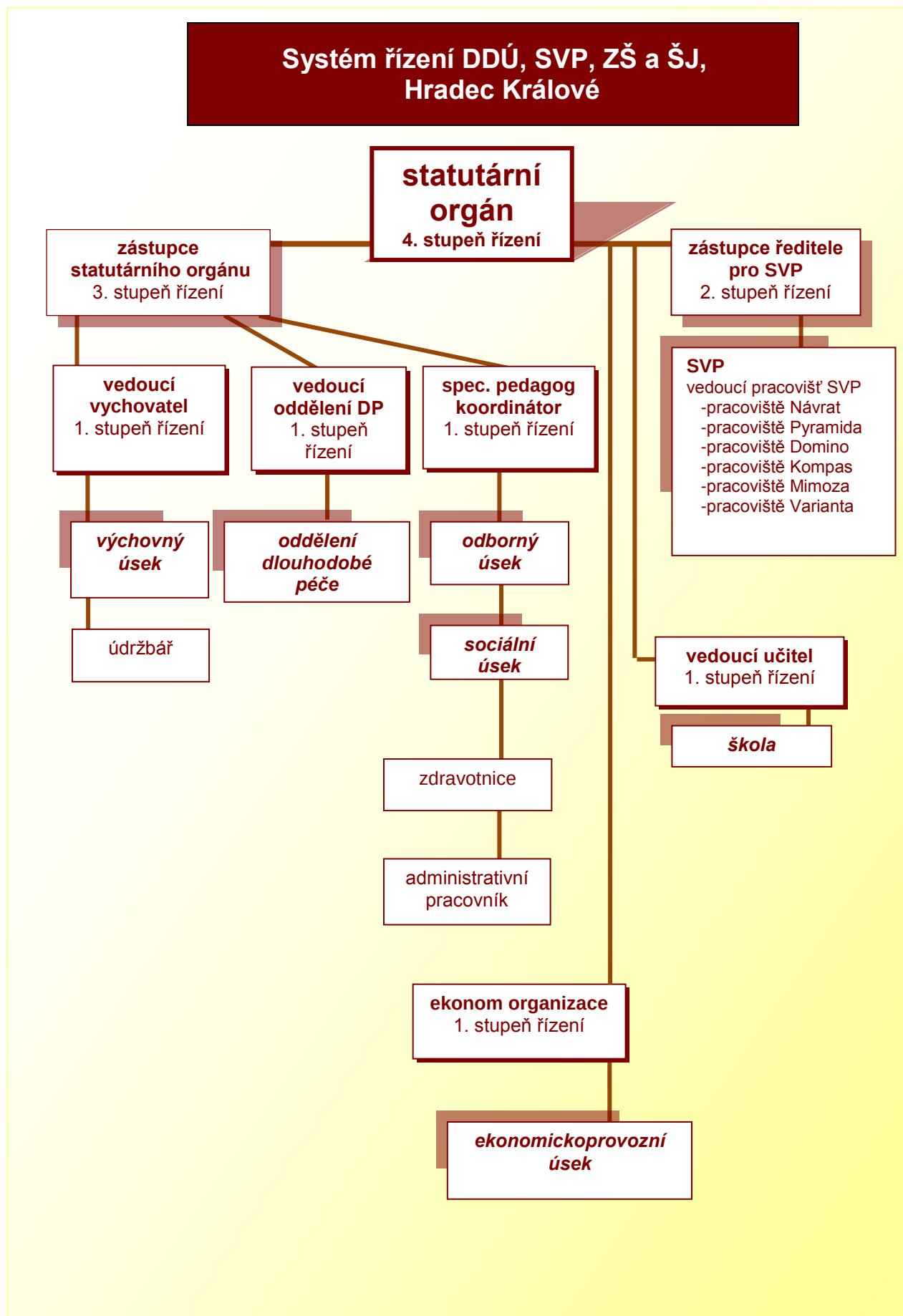
Vytvoření efektivnějšího systému řízení a spolupráce s jednotlivými pracovišti SVP, zaměřeného na předávání informací, sjednocení dokumentace a kontrolu pracovních výkonů.

v Hradci Králové 30. září 2009

PhDr. Pavel Janský, PhD.
ředitel DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ

9 Příloha – Schéma řízení

- **Grafické schéma řízení jednotlivých součástí (pracovišť)
DDÚ a SVP Hradec Králové**

10 Příloha - hodnocení ekonomického úseku

- **Výkaz zisku a ztrát**
- **Rozvaha**